Середа, 16 жовтня 2002 року. № 190 (2941) — Ціна договірна

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Досвід Естонії цінний

«У наших країн спільні погляди на зовнішньополітичні проблеми, спільне бачення європейських перспектив, спільні зовнішньополітичні прагнення», — заявив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин під час учорашньої зустрічі з Президентом Естонської Республіки Арнольдом Рюйтелем.

Він високо оцінив той факт, що у складі естонської делегації широко представлено підприємницькі кола. На думку Володимира Литвина, це свідчить про пріоритет економічної складової у нашій співпраці. В. Литвин нагадав, що в Естонії мешкає досить велика українська громада — майже 40 тисяч осіб, котра відчуває підтримку з боку естонської держави. Він наголосив: для України важливо скористатися досвідом євроінтеграції, нагромадженим в Естонії, аби уникнути небезпечних помилок. Голова ВР повідомив, що в українському парламенті буде створено групу дружби з Естонією, й висловив задоволення тим, що аналогічну групу вже створено естонськими парламентаріями.

Чи стане меншість частиною більшості

У Києві перебувають доповідачі Парламентської асамблеї Ради Європи Анне Северинсен та Рената Вольвенд. Вони вивчають ситуацію в Україні з дотриманням узятих Києвом перед Радою Європи зобов'язань та забезпеченням прав і свобод людини. Гості мають намір дати оцінку минулим парламентським виборам, а також залишити рекомендації щодо проведення майбутніх виборів Президента. З цією метою вони провели дві зустрічі з парламентаріями — представниками більшості та представниками опозиції.

(Закінчення на 7-й стор.).

Про землю і зарплату

Ранкове і денне засідання 15 жовтня

Парламентарії обговорили проект закону «Про внесення змін до Кримінально-процесуального кодексу України». З доповіддю виступив перший заступник голови Комітету ВР з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Олександр Бандурка. Співдоповіді зробили заступник державного секретаря МВС Петро Коляда та заступник голови Служби безпеки України Володимир Пристайко.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

До 58-ї річниці визволення України від фашистських загарбників

НЕВІДОМА ВІЙНА

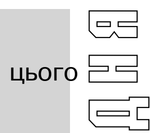
У матеріалі «Ще задовго до Ельби» («Голос України» за 3 вересня ц. р.) ішлося про маловідомі факти бойового братерства, взаємодопомоги і взаємовиручки воїнів країн антигітлерівської коаліції. На продовження порушеної теми сьогодні вашій увазі, шановні читачі, пропонуємо розповідь про те, що, певно, також не всі знають: про участь союзників СРСР, зокрема американців, у визволенні України від фашистів. Про те, що важкі літаки США з летовищ Великобританії, Італії, а також Полтави, Миргорода і Пирятина бомбили спільного ворога під час проведення Львівсько-Сандомирської та Яссо-Кишинівської наступальних операцій.

(Закінчення на 8—9 стор.).

На знімку: група радянських та американських авіамеханіків, котрі забезпечували польоти стратегічної авіації за планом «Френтік». У другому ряду крайній зліва сержант Річард Браун, у повоєнні роки один з активних дослідників «човникових» операцій.

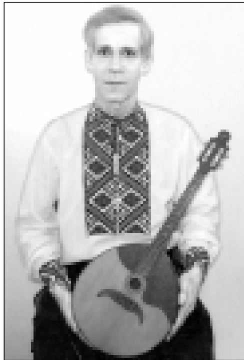
Фотокопія з архіву Олега МИТРОФАНОВА.

Цього дня — 16 ЖОВТНЯ

■ 1564 р. Розпочалося повстання під проводом Северина Наливайка. ■ 1873 р. Народився етнограф та мистецтвознавець Володимир Кобринський. 1926-го заснував у Коломиї музей «Гуцульщина». ■ 1907 р. Народився Петро Григоренко, радянський генерал, дисидент. 1963-го створив Спілку боротьби за відродження ленінізму, пізніше — Гельсінську групу. ■ 1946 р. У Нюрнберзі за вироком міжнародного трибуналу страчено нацистських ватажків — воєнних злочинців. ■ 1961 р. В СРСР вступила в дію перша відеотелефонна лінія (Москва—Ленінград—Київ).

Відносини з Фінляндією поки що «загальмували»

Розвиток україно-фінських відносин потрібний з двох причин. Перша — важливість економічної співпраці обох країн, друга — зв'язки з Євросоюзом. Про це Голова Верховної Ради Володимир Литвин заявив під час зустрічі з міністром закордонних справ Фінляндії Еркки Туоміоя. Крім того, Володимир Литвин зазначив, що нині відносини між Києвом та Гельсінкі «загальмували»: немає навіть групи міжпарламентських зв'язків. Голова Верховної Ради запевнив Еркки Туоміоя у тому, що парламент надзвичайно зацікавлений у встановленні таких зв'язків. Володимир Литвин також висловив фінському міністрові закордонних справ співчуття у зв'язку із загибеллю людей після вибуху в Гельсінкі.

* * *

Того ж дня у стінах Верховної Ради відбулася зустріч глави парламенту з депутатом Національної Асамблеї Республіки Корея, президентом корейсько-української Асоціації міжпарламентської дружби Кім Йонг Джином. Володимир Литвин підкреслив, що в обох країн є передумови для політичної взаємодії, зміцнення співпраці на міжпарламентському рівні. Водночас сторони усвідомлюють перспективи двостороннього економічного співробітництва, яке відкриває можливість пошуку спільних інтересів із широкого кола питань — від створення міжнародних транспортних коридорів до взаємодії у космічній галузі.

Про землю і зарплату

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

(Початок на 1-й стор.).

Ранкове і денне засідання 15 жовтня

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Законопроект, внесений Президентом, дає змогу повернути підслідність багатьох кримінальних справ органам міліції, оскільки згідно з Кримінально-процесуальним кодексом слідство з кримінальних злочинів доручено прокуратурі. Так само законопроектом пропонується передати слідство слідчим органам держбезпеки щодо злочинів, які стосуються державних таємниць. Доповідач і співдоповідачі мотивували це тим, що матеріали роками чекають черги в прокуратурі.

Народні депутати обговорили проект закону «Про порядок виділення в натурі земельних часток (паїв) та їх обмін». Доповідали голова Державного комітету із земельних ресурсів Анатолій Даниленко і голова Комітету ВР з питань аграрної політики та земельних відносин Іван Томич.

Нині в Україні налічується понад три мільйони землевласників, тобто стільки селян обміняли земельні сертифікати та одержали державні акти на власність своїх наділів. Загалом це становить 42 відсотки від усього нашого селянства. У зв'язку з реформуванням загострилася така проблема: багатьох селян було незаконно позбавлено права на набуття та реалізацію землі. Їх було або пропущено, або викреслено зі списків колишніх КСП. Це, наприклад, зачепило переселенців Чорнобильської зони, багатьох пенсіонерів, які виїхали з постійного місця проживання.

Законопроект пропонує встановити таке право через суд. Рішення суду має бути остаточним документом для одержання земельного паю в натурі, обминаючи процедуру отримання сертифікатів.

Але найгостріше питання у зв'язку з одержанням власниками державних актів на землю полягає ось у чому. Землі селянами передаються в оренду сільгоспвиробникам цільним клином. Але коли хтось із власників хоче вийти зі своїм паєм із цільного масиву, то що тоді? Законопроект пропонує механізм обміну таких ділянок на інші. Для збереження цільності сільгоспземель. Для селянина, який мінятиме свою ділянку, пропонується встановити низку пільг.

Законопроект викликав категоричне несприйняття народних депутатів лівих фракцій та парламентаріїв від «Нашої України», які виступали в обговоренні.

Народний депутат Олександр Стоян представив «Проект закону про встановлення розміру мінімальної заробітної плати». В ньому пропоновано встановити мінімальну зарплату в розмірі 270 грн., або 80 відсотків від прожиткового мініміму. Нині мінімальний розмір зарплати, як відомо, становить 165 грн.

Таке зростання, хоч воно й не сягає прожиткового мінімуму, що, у свою чергу, суперечить Конституції України, потребуватиме з бюджету 8 млрд. грн. Де взяти? — запитували парламентарії, які виступали під час обговорення. Доповідач запропонував три джерела: за рахунок тих, хто має податкові пільги, — понад 50 млрд. грн.; несплачених податків —10—12 млрд.; нецільових витрат з бюджету — 7 млрд. гривень.

Голова Верховної Ради Володимир Литвин поінформував про перехід народних обранців Олександра Волкова і Олександра Біловола до фракції СДПУ(о), а Володимира Бойка та Сергія Матвієнкова до депутатської групи «Європейський вибір».

Олег БОНДАР, Анатолій КАРАСЬ.

У НОМЕР

Порушено кримінальну справу

Фото Укрінформ.

Суддя палати з кримінальних справ Київського міського апеляційного суду Юрій Василенко (на знімку) порушив кримінальну справу проти Леоніда Кучми. Він зробив це на підставі свідчень і доказів, викладених у заяві п'яти народних депутатів України, — О. Мороза, Ю. Тимошенко, Г. Омельченка, О. Турчинова, Й. Вінського, яких офіційно попереджено про надання свідомо неправдивих свідчень.

Із зачитаного Ю. Василенком на прес-конференції стало зрозуміло, що главі держави інкриміновано порушення більш як десяти статей Кримінального кодексу. Зокрема, отримання хабара в особливо великих розмірах від П. Лазаренка, причетність до викрадення 12 млн. німецьких марок групою осіб, перевищення влади і зловживання владою, причетність до організації викрадення Г. Гонгадзе, перешкоджання законній професійній діяльності журналістів, порушення таємниці телефонних розмов, умисні дії на приниження національної гідності і честі громадян, зокрема Бродського і Суркіса, тощо.

Як наголосив парламентарій, кандидат юридичних наук Г. Омельченко, згідно з КПК постанова київського судді Ю. Василенка не може бути ніким оскаржена або скасована. Досудове слідство проводитиме Генеральна прокуратура, а остаточне рішення — саме за Юрієм Василенком.

Сам Юрій Олександрович пояснив свій безпрецедентний суддівський вчинок намаганням насамперед керуватися вимогами Конституції і законів України, а також гуманною спробою полегшити долю звинувачуваного у вчиненні тяжких злочинів глави держави на стадії досудового слідства, яке має довести чи спростувати обвинувачення.

Лідери опозиції Юлія Тимошенко і Петро Симоненко, наголошуючи у спілкуванні з журналістами на безпрецедентній принциповості і сміливості київського судді, очікують цього і від суддів та прокурорів областей і районів. Окрім того, запевняють, що контролюватимуть дії слідчих у справі і в разі потреби домагатимуться їх оскарження в установленому законом порядку. А загалом опозиція акцентує увагу на тому, що наполегливість у порушенні справи проти Л. Кучми підтверджує їхні наміри здолати політичну кризу в державі законним правовим шляхом.

Анатолій БЕНЬ.

Тим часом, **як повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна»,** народний депутат, колишній Генеральний прокурор України Михайло Потебенько вважає, що для порушення кримінальної справи стосовно Президента Леоніда Кучми недостатньо підстав.

У будь-якій ситуації, перш ніж приймати таке рішення, зазначає М. Потебенько, потрібні підстави, матеріали для порушення кримінальної справи. Зібрати матеріали на 35 статей Кримінального кодексу «практично неможливо», «це за один день не робиться».

Екс-генпрокурор також підкреслив, що відкриття кримінальної справи проти Л. Кучми не означає створення прецеденту. Водночас, наголосив М. Потебенько, «до кожної людини необхідно бути об'єктивним».

«Регіони України» за бюджет не голосуватимуть

У ФРАКЦІЯХ І ГРУПАХ

Керівник названої фракції Раїса Богатирьова та присутні разом з нею на прес-конференції народні депутати Микола Круглов, Олександр Пеклушенко, Віктор Турманов розповіли журналістам про своє бачення бюджету на 2003 рік, а також аргументовано пояснили проблематичність його схвалення членами фракції.

Висловивши згоду з тим, що першочергову увагу мають приділяти забезпеченню пріоритетності соціального спрямування бюджету, зменшенню обсягів національного боргу держави, «регіонали» все ж мають намір нехтувати голосуванням, поки не будуть взяті до уваги їхні пропозиції. Основні з них: розв'язання проблеми з відшкодуванням ПДВ платникам податку; врахування в повному обсязі потреб у коштах на фінансування підприємств вугільної промисловості на рівні не нижче 5,4 млрд. грн.; врахування особливостей депресивних територій у прогнозі їх доходів; врахування у складі бюджетів областей видатків на передавання об'єктів відомчої соціальної інфраструктури; поетапне відновлення співвідношення в оплаті праці всіх працівників бюджетної сфери; введення екологічного коефіцієнта у формулі розрахунку витрат на охорону здоров'я та залучення коштів субвенції з держбюджету на пільги та субсидії.

Олег БОНДАР.

Закони узгоджено. Лишилося їх прийняти

У КОМІТЕТАХ ВР

Сьогодні парламент розпочне розгляд проекту державного бюджету на наступний рік. А напередодні на спільному засіданні комітети Верховної Ради України з питань бюджету і з питань фінансів та банківської справи дійшли згоди щодо подальшого опрацювання майбутнього головного фінансового документа країни.

Зокрема, планується насамперед розглянути законопроекти, які мають істотно послабити податковий тиск і сприяти наповненню державної скарбниці. Так, у народних обранців нема зауважень до законопроекту про акцизний збір. Як заявив голова Комітету ВР з питань фінансів та банківської справи Сергій Буряк, можлива дискусія довкола ставок акцизу на пиво та безалкогольні напої.

Обидва комітети зійшлися на думці, що у сесійний зал потрібно винести законопроект про оподаткування доходів громадян, підготовлений народним депутатом Сергієм Терьохіним. Для його доопрацювання вже створено робочу групу. На думку парламентаріїв, цей законопроект дасть можливість істотно підвищити доходи громадян, особливо за умови, що у наступному році випадає пікове навантаження на державний бюджет стосовно погашення зовнішніх боргів.

Щоправда, ще тривають дискусії довкола того, яким має бути неоподатковуваний мінімум. Як відомо, сьогодні він становить 17 гривень. Із цим не можуть погодитися народні обранці. Як і з пропозицією Кабінету Міністрів збільшити його до 24 гривень. Адже прожитковий мінімум нині становить 361 гривню. Отож, переконані парламентарії, такою і повинна бути цифра неоподатковуваного мінімуму. Однак вони добре розуміють, що у такому разі буде завдано удару по місцевих бюджетах. А тому розроблятиметься механізм поетапного запровадження неоподатковуваного мінімуму з наступного року. Дискусія триває довкола двох цифр — 45 і 60 гривень, з яких не братиметься податок наступного року.

З другого боку, парламентарії планують скасувати деякі необгрунтовані пільги, надані зокрема виробникам, а також впорядкувати надходження до спеціального фонду бюджету.

За рахунок цього, переконаний голова Комітету ВР з питань бюджету Петро Порошенко, вдасться збільшити дохідну частину проекту державного бюджету. Напевне, варто нагадати, що уряд заклав показник доходів на наступний рік у проект державного кошторису менший від планованих цьогорічних показників, пояснюючи це тим, що надходження до скарбниці зменшилися на 15 відсотків.

Володимир КОРОЛЮК.

ФОТОФАКТ

Покладанням квітів на місці, де було розгромлено війська Центральної Ради, і урочистими зборами відзначили в Одесі 60-річчя створення Української повстанської армії.

На знімку: під час мітингу.

Фото Олександра СЄРОГО (Укрінформ).

Монумент воїну УПА в Криму

Відзначення 60-ліття УПА в Сімферополі супроводжувалося провокаціями: надійшов сигнал про замінування місця проведення мітингу біля пам`ятника Шевченкові, а кримські комуністи провели тут антиакцію. Майданчик біля пам'ятника Шевченку під приводом проведення спецзаходів оточила і перекрила сімферопольська міліція, яка, так і не знайшовши вибухівку, намагалася переконати обидві сторони відмінити свої акції.

Ті, хто прийшов вшанувати воїнів Української повстанської армії, яких у Криму лишилося в живих біля сотні, говорили про складну історію становлення державності України, згадали полеглих у роки фашистської окупації, закликали нарешті припинити протистояння і перейти до діалогу. Та ці заклики знову не почув ніхто.

На щастя, відправити молебень і відкрити перший і досі єдиний на півострові монумент воїнові УПА Федорові Артеменку, зведений на кошти української общини Криму, і на особистий внесок колишнього дисидента, нині народного депутата Левка Лук'яненка, котрий був особисто знайомий з Федором Артеменком, не заважав ніхто.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

У КОНСТИТУЦІЙНОМУ СУДІ

Безплатний підручник — бути чи не бути?

Учора Конституційний Суд України розпочав розгляд справи за поданням 47 народних депутатів щодо відповідності Основному Закону плати за користування підручниками в загальноосвітніх школах, встановленої постановами Кабміну.

Народні депутати вважають, що закріплені в Конституції положення статті 53 щодо доступності та безоплатності середньої освіти передбачають і безплатність користування учнями шкільними підручниками. При цьому автори подання акцентують увагу на тому, що «хоча зміст конституційного права на освіту сьогодні законодавством України точно не визначено, однак забезпечення підручниками учнів, які здобувають повну загальну освіту в державних і комунальних закладах, поза всяким сумнівом, є його невід'ємною складовою частиною». Водночас урядові самостійно визначили коло осіб, що мають право на безплатне користування підручниками, віднісши до них дітей-сиріт та дітей із сімей, що отримують допомогу відповідно до Закону «Про державну допомогу сім'ям з дітьми».

Чи перевищив Кабінет Міністрів України надані йому Конституцією повноваження, оскільки «не має права за своїми актами самостійно визначати (встановлювати, змінювати, скасовувати) гарантії прав і свобод людини і громадянина», вирішать найближчим часом.

Наталя ГЕЛЕТКО.

Проїзні для донорів

З наступного року в Києві активним донорам обіцяють видавати місячні проїзні квитки. Згідно з розпорядженням київського міського голови Олександра Омельченка кошти на це буде заплановано в столичному бюджеті на 2003 рік.

Передбачено також низку інших заходів, спрямованих на поліпшення матеріально-технічного становища Київського міського центру крові та забезпечення необхідними препаратами людей, хворих на гемофілію, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

ВІСТІ З ДОНЕЧЧИНИ

І «люкс» для кранівника

Випуск мостових електричних кранів нового покоління освоїв Новокраматорський машинобудівний завод. Перший із них вантажопідйомністю 10 тонн виготовлено для ВАТ «Запорізький завод феросплавів». Новинку оснащено сучасними системами управління та контролю, всі технологічні процеси автоматизовані. Потурбувалися і про зручності для кранівників. Кабіна обладнана не гірше від кабіни літака: крісло, суміщене з пультами управління, повертається на 270 градусів, а кондиціонер забезпечує постійну температуру незалежно від зовнішніх обставин.

Плавати взимку зможуть не лише «моржі»

Відмовилися від дорогих послуг міської тепломережі та збудували власну міні-котельню на Маріупольському металургійному комбінаті імені Ілліча. Вона забезпечуватиме теплом і гарячою водою готель «Дружба» та басейн «Нептун». Сучасне обладнання дає змогу оптимально витрачати паливо.

Тепер у ватерполістів команди «Іллічівець», плавців, стрибунів у воду з'явилася можливість для цілорічних тренувань. Та й городяни, які відвідують басейн, залишаться задоволеними.

«Формула», яка не розв'язує проблем

Формульний підхід до формування місцевих бюджетів неприйнятний, переконані депутати Донецької обласної ради. Особливо інших підходів потребують так звані депресивні території — шахтарські міста, які не мають змоги нарощувати прибуткову базу через закриття вуглевидобувних підприємств. Наприклад, у бюджеті Сніжного передбачені доходи від семи шахт, а фактично працює лише три. Уже нині половина міст і районів області для виплати заробітної плати бюджетникам змушені вдаватися до банківських кредитів.

Напередодні опалювального сезону постає проблема забезпечення побутовим паливом 73 тисяч ветеранів війни і праці: загальний дефіцит коштів на ці потреби становить понад 10 мільйонів гривень. Аналогічна ситуація з відшкодуванням квартирної плати та забезпеченням скрапленим газом пільговиків: бракує майже 25 мільйонів гривень. Ще для фінансистів стало халепою «непрогнозоване» зростання кількості отримувачів державної соціальної допомоги малозабезпеченим. До кінця року заборгованість у цих виплатах теж досягне 25 мільйонів гривень.

Курс молодого батька, і не тільки...

Десятиріччя відзначають Донецький обласний центр соціальних служб для молоді та низка районних і міських центрів. Свого часу такі структури тут з'явилися одними з перших в Україні. Межа їхньої діяльності — соціальна підтримка сім'ї, профілактика негативних явищ серед молоді, сприяння молодіжній зайнятості, робота з призовниками та військовиками.

При Горлівському центрі працює, наприклад, спеціалізована консультативна служба «Сім'я». Вона консультує молоді родини з питань виховання дітей. У Краматорському міському центрі активно допомагають молоді, яка повернулася із місць позбавлення волі. 1200 абонентів звертаються щороку на «телефон довіри» Артемівського районного центру. А ще тут організовано школу соціальної адаптації дітей-сиріт, школу жіночості і школу «Вундеркінд». При навчальних закладах діють курси з підготовки до сім'ї і шлюбу та клуби прихильників здорового способу життя.

Чи не найвідоміший центр соціальних служб у Гірницькому районі Макіївки. Це він заснував «Школу молодих батьків», яка працює на базі жіночої консультації лікарні № 7. Фахівці спілкуються з майбутніми матерями та батьками, навчають їх навичкам безконфліктної поведінки та антистресової релаксації, психологічно готують до пологів. А фахівці, які працюють за програмою «Мужність», проводять зустрічі з допризовною, призовною молоддю та їхніми батьками. Щоб полегшити молодим воїнам адаптаційний період, «психологічними десантами» виїжджають у військові частини.

Балет у шахтарському краї

Міжнародний фестиваль «Зірки світового балету» вдев'яте відбувся в Донецьку. Вісім днів на сцені обласного академічного театру опери та балету чарували своїм мистецтвом танцівники із України, Росії, Сполучених Штатів, Франції, Німеччини, Аргентини, Японії, Австрії. Організатори передбачили виступи артистів і в Горлівці, Красноармійську, Артемівську та Краматорську. У програмі було дотримано традицій: класичні балети «Дон-Кіхот», «Сплюча красуня», «Лебедине озеро». Спеціально для фестивалю у Донецьку було відновлено балет «Ромео і Джульєтта» на музику земляка, видатного композитора Сергія Прокоф'єва. У провідних партіях виступили солісти Маріїнського театру (Санкт-Петербург) Майя Думченко та Ілля Кузнецов.

Чи не найбільший ажіотаж спричинився навколо сольного вечора Анастасії Волочкової. Талантом балерини насолоджувалися не лише донеччани, а й шанувальники високого мистецтва із Києва та Москви, які спеціально прибули на фестиваль. Чимало відкриттів приніс вечір сучасної хореографії, а заключний гала-концерт став феєричним парадом майстрів танцю з усього світу.

Ліна КУЩ.

АКТУАЛЬНО

Гори і люди

У Рахові триває міжнародна конференція «Гори і люди (у контексті сталого розвитку)». Проходить вона на базі Карпатського біосферного заповідника, де директор — доктор біологічних наук Федір Гамор. Нинішнього року він очолює громадський комітет із відзначення в Україні міжнародного року гір. Протягом чотирьох днів виступлять і керівники краю, і провідні науковці з України, Австрії, Німеччини, Швейцарії, Чехії, Польщі, Росії, Словаччини, Угорщини, Узбекистану. Обговорюватимуться соціально-економічні аспекти сталого розвитку гірських регіонів, проблеми збалансованого використання природно-ресурсного потенціалу гір, запобігання стихійних явищ і ліквідації їх наслідків, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття гірських територій. У рамках конференції відбудеться «круглий стіл» «Екологічні та соціально-економічні аспекти сталого розвитку в Українських Карпатах».

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

Газифікацію завершено

Запалено символічний факел на новоспорудженій газовій магістралі, яка пролягла північною околицею Чернівців. Споруджувалася траса методом народної будови, при підтримці Чернівецької міськради. Половину вартості магістралі профінансовано з міського бюджету, решту оплатили самі мешканці. Як повідомив чернівецький міський голова Микола Федорук, з уведенням цього відрізку завершилася газифікація міста. Відтепер блакитне паливо надходить в усі райони Чернівців.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

ФОТОФАКТ

Завершується збирання насіння соняшнику в Олексіївці Новоайдарського району Луганської області.

На знімку: один з кращих комбайнерів господарства імені Кірова Василь Кононенко.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Казка для дітей і дорослих

Два роки тому Міністерство курортів і туризму Республіки Крим започаткувало конкурс «Кримська перлина» у 12 номінаціях. Найкращим дитячим оздоровчим табором визнано комплекс «Берегове» ТОВ «Південпівнічморсервіс» АТ «Севастопольський морський завод». А в номінації «Найкраща сезонна база відпочинку» переможцем став пансіонат для сімейного відпочинку, створений на базі цього дитячого табору.

У скромно обставленому кабінеті директора господарства «Південпівнічморсервіс» Віктора Фурсова на видноті — іконостас грамот, дипломів, подяк і призів. Колектив заслужив їх нелегко.

За часів економічного занепаду в «Береговому» мріяли про поліпшення умов відпочинку для дітей. Протягом чотирьох років тут ламали старі корпуси і споруджували нові з дво-, три- і чотиримісними номерами. З душем і гарячою водою. «Спалювали за собою мости», —висловився якось Віктор Фурсов.

Однак, організуючи дитячий відпочинок, думали про спорудження пансіонату для оздоровлення сімей. Торік, ризикуючи, почали будувати котеджі. Раніше в пансіонати, бази відпочинку вкладали чималі бюджетні кошти. Тепер, коли цей бізнес став приватним чи колективним, такі гроші знайти складніше. Та їх було знайдено...

Ще рік тому на пустищі шурхотів очерет, а нині тут вишикувалися 14 котеджів з бордовими дахами. Зруби з дерева, до речі, зводили закарпатські умільці. Майстерністю вони не поступаються чехам. Ажурні бильця, величезні вікна з видом на море, окремий вхід, ресторан в італійському стилі з широкою терасою, доріжка, що збігає до галечникового пляжу... Наче в казці.

Члени конкурсної комісії, визначаючи переможця в номінації, у своїх звітах-висновках врахували й думку відпочивальників. Оздоровниця в результаті з честю витримала іспит.

На півострові майже 2000 пансіонатів, із них 200 — «аксакали» туризму, з багатим родоводом. А «Берегове» лише два роки займається оздоровленням дорослих.

... Нині на базі знову гуркочуть екскаватори, бульдозери, вантажівки. Споруджують аквапарк для дітей, диско-бар, клуб, басейн з морською водою для дорослих. Створюється те, що дасть змогу продовжити сезон до глибокої осені. А там, дивись, сонечко знову поверне на літо...

Наталія АЛЕКСАНДРОВА.

Севастополь.

«Засуджено за відсутність наявності вини»

АРМІЙСЬКІ ІСТОРІЇ

Так хитромудро і суто по-армійському висловився бравий генерал, прочитавши вирок військового суду Центрального регіону (суддя Б. Львов) стосовно полковника Кузьмика.

Із досьє «ГУ»

Кузьмик Валентин Лукич (1952 р. н., у Збройних Силах з 1975-го) проходив службу на посаді начальника інспекції тилу — заступника начальника контрольно-ревізійного управління військ ППО з 5.07.99 р. Учасник ліквідації аварії на ЧАЕС (з 30.04 по 5.05.1986 р.), за виявлену там мужність та інші заслуги нагороджений орденом «За службу Батьківщині у ЗС СРСР».

Одружений, виховує дочку.

Звідки ніс росте

Є версія співробітників: полковника підставили, обмовивши, військовики, у яких виявилося рильце в пушку. Кузьмик того не заперечує.

— Ще коли був начальником служби пально-мастильних матеріалів (ПММ) управління тилу військ ППО у липні 1999 року я дізнався, що інспектор-ревізор майор Гаденко (прізвище змінене. — **Авт.**) вимагає 160 доларів за те, що не проводитиме перевірку на складах одного з батальйонів, — згадує Валентин Лукич. — Зустрівши якось у серпні вимагача, я відверто запитав, чи не збирається він шукати інше місце.

Того самого дня Кузьмика викликали «на килим» і попередили: не сунь свого носа в чужі справи. А на початку вересня з полковником зустрілася мати Гаденка, котра зажадала, щоб він «припинив збирати компромат на сина». Інакше буде погано йому і сім'ї. Підніму, мовляв, усіх друзів, до СБУ дійду. У свою чергу полковник попередив вимагача... Одне слово, наскочила коса на камінь. За словами Кузьмика, про це дізналися високі начальники, але не втрутилися. Навпаки, один із полковників (це він радив не встромляти носа) очолив «штаб гоніння».

Вони, стверджує Валентин Лукич, робили все, щоб вижити неугодного полковника з армії. А тут його несподівано для всіх призначають на посаду заступника начальника КРУ військ ППО. Уявляєте ситуацію?

— Мої недруги чудово розуміли, що, приступивши до обов'язків, я першу показову ревізію проведу в їхній частині, — упевнений полковник. — Тому начальник «штабу» почав комплектувати інспекцію, всупереч моїй волі, своїми людьми.

Кузьмик це терпіти не став і, як то кажуть, дав по руках, попередивши, що доповість командувачеві про всі неподобства. А доповідати, як на нього, було про що: на майора Гаденка скаржилися Кузьмику підлеглі зі Львова, Мукачевого, Василькова, Миколаєва. Сам «штабіст» протегував інспекторові й тим, хто ходив під чоботом вимагача.

Майорові Гаденку нічого не залишалося, як дотримати слова, даного матінкою: підключити знайомців з відповідних служб...

Проколи слідства

17 січня 2000 року на АЗС «Син-Тек» військові контррозвідники СБУ затримали в момент незаконного зливання палива з військового бензовоза начальника служби ПММ капітана Дмитра Смирнова і начальника складу ПММ старшого прапорщика Василя Бобка з військової частини А0799. Наступного дня за матеріалами оперативників було порушено кримінальну справу. А ще за тиждень до кримінальної відповідальності було притягнуто... полковника Кузьмика.

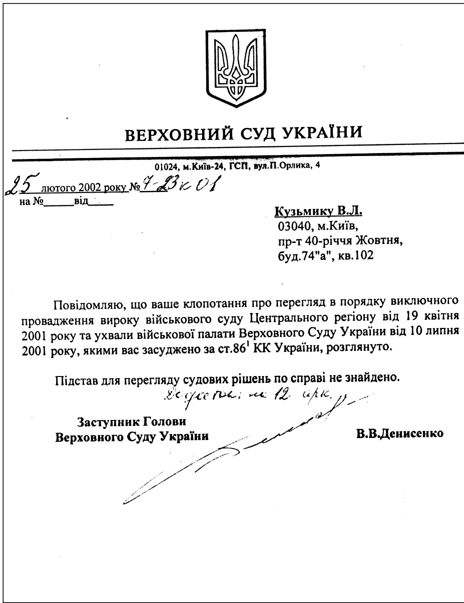
Злочинний задум затриманих, за версією слідства, був такий. У Кузьмика «виник намір, використовуючи неповну видачу ПММ отримувачам.., які були на забезпеченні у в/ч А0799..., а також шляхом внесення фальшивих відомостей у документи на видачу і списання пального, створювати надлишки пального.., котрі ним потім привласнювалися б».

Одне слово, задумав полковник красти ПММ і втаємничив у свої плани Смирнова та його підлеглого Бобка. Ті, перебуваючи начебто у Кузьмика у службовій залежності (насправді у безпосередньому підпорядкуванні не перебували), погодилися на його пропозицію, тобто вступили у злочинну змову. За домовленістю, Кузьмик «поклав на себе обов'язки вимагати від отримувачів ПММ залишати частину палива на складі». Смирнову й Бобку належало нагромаджувати запаси, а потім реалізовувати їх на комерційній АЗС. Що, як стверджували, вони й робили, зливши в такий спосіб ПММ протягом вересня—грудня 1999 року на суму 53919 грн. 35 коп.

Згодом суд зменшив суму вкраденого до 29257 грн. 41 коп. І то була не лише арифметична помилка слідчих СБУ.

— Під час очної ставки зі «спільниками» було заявлено, що у листопаді 1999-го вони отримували від мене розпорядження недодавати пальне двом-трьом отримувачам, — розповідає Кузьмик. — Після того, як я довів, що у листопаді—грудні був у відрядженні, у протоколі очної ставки значно «потеплішало» — віддавав розпорядження я начебто у вересні.

А у вироку читаємо: «Восени 1999 року Кузьмик не раз казав йому (Смирнову. — **Авт.**), скільки пального має залишити... конкретний отримувач».

ВЕРХОВНИЙ СУД УКРАЇНИ

01024, м.Київ-24, ГСП, вул.П.Орлика, 4

25 лютого 2002 року № 7-23к01
на №______від______

Кузьмику В.Л.
03040, м.Київ,
пр-т 40-річчя Жовтня,
буд.74"а", кв.102

Повідомляю, що ваше клопотання про перегляд в порядку виключного провадження вироку військового суду Центрального регіону від 19 квітня 2001 року та ухвали військової палати Верховного Суду України від 10 липня 2001 року, якими вас засуджено за ст.86[1] КК України, розглянуто.

Підстав для перегляду судових рішень по справі не знайдено.

Заступник Голови
Верховного Суду України — В.В.Денисенко

государства.

Совершение преступления КУЗЬМИКОМ, СМИРНОВЫМ и БОБКО организованной группой, из корыстных побуждений и с причинением тяжких последствий, инкриминированные подсудимым органами предварительного следствия в качестве обстоятельств, отягчающих их ответственность, суд исключает из обвинения КУЗЬМИКА, СМИРНОВА, БОБКО, поскольку в данном случае степень организованности противоправных действий подсудимых не достигла, предусмотренной первым из названных обстоятельств, а два других - являются неотъемлемыми признаками состава преступления, предусмотренного ст. 86-1 УК Украины и их самостоятельная юридическая оценка является излишней.

Обстоятельствами, смягчающими ответственность подсудимых СМИРНОВА и БОБКО, являются чистосердечное раскаяние и содействие раскрытию преступления.

Кроме того, суд принимает во внимание, что подсудимые впервые привлекаются к уголовной ответственности, ранее ни в чем предосудительном замечены не были, характеризуются по военной службе и вне ее исключительно положительно, со времени совершения ими преступления прошло длительное время, все они имеют на иждивении несовершеннолетних детей, а БОБКО – двоих, КУЗЬМИК с 30 апреля по 5 мая 1986 года исполнял служебные обязанности по ликвидации последствий аварии в 30-километровой зоне Чернобыльской АЭС, за что награжден орденом “За службу Родине в ВС СССР” 3 степени, КУЗЬМИК и БОБКО безупречно прослужили в Вооруженных Силах более 20 лет и страдают рядом существенных заболеваний, малолетняя дочь СМИРНОВА также серьезно больна, родственники подсудимых по состоянию здоровья нуждаются в их помощи.

Одновременно суд учитывает, что совершению преступления подсудимыми в определенной мере способствовали их семейные обстоятельства, а также зависимость СМИРНОВА и БОБКО по службе от КУЗЬМИКА.

Признав изложенные выше обстоятельства исключительными, суд находит необходимым применить в отношении подсудимых ст. 44 УК Украины, назначив им наказание ниже низшего предела, предусмотренного ст. 86-1 УК Украины, а также не применяет в отношении них ст. ст. 31 и 37 того же УК.

На основании изложенного и руководствуясь ст. ст. 323, 324, 328, 330, 331 УПК Украины, военный суд региона

П Р И Г О В О Р И Л:

СМИРНОВА Дмитрия Александровича и БОБКО Василия Григорьевича признать невиновными и по суду оправданными по ст. 172, ч. 2 УК Украины за недоказанностью их участия в данном преступлении.

Для суду немає, як бачимо, принципової різниці між поняттями «листопад» і «осінь». Аргумент у нього такий: після призначення Кузьмика на посаду заступника начальника КРУ в липні 1999-го він до 2000-го виконував за сумісництвом також обов'язки начальника служби ПММ, отже, керував Смирновим і Бобком. Підставою для зайняття цих двох високих крісел був, як стверджує слідство, наказ заступника командувача військ ППО.

— Наказати, вказати, дати розпорядження на суміщення двох посад ніхто не має права, — каже Валентин Лукич. — Я міг до призначення керівника служби ПММ допомагати співробітникам, але аж ніяк не виконувати обов'язки начальника.

Згідно зі ст. 164 Кримінального кодексу «Зайняття певної посади або доручення тимчасово виконувати службові обов'язки має бути оформлене наказом».

Є наказ? Нема його! Але суд, констатує Кузьмик, на це не звернув уваги.

До речі, протягом листопада—грудня Кузьмик не міг отримувати і гроші від реалізації пального — судом не встановлено, що Бобко або Смирнов їздили до міст перебування начальника у відрядженні для вручення йому «гонорару»...

Зате суд виявив до десятка (!) нестикувань в обвинувальному висновку, котрі не хотілося б пояснювати упередженістю, небажанням докопатися до істини або непрофесіоналізмом. Хай оцінку дадуть у СБУ — не мені аналізувати проколи її слідства, встановлені судом.

Почну з «дрібного» факту. Суд урахував, що на одному з документів стоїть підпис Кузьмика, якого він не міг ставити, бо був у відпустці. Навіщо слідству знадобилося звинувачувати полковника в тому, чого він не чинив? А з якою метою «приписали» обвинуваченому і його так званим спільникам списання 891 кг мастила, якщо його, як твердить суд, було вивезено на тимчасове зберігання, а потім повернено до частини?! З обвинувачення внаслідок недоведеності вилучено ще три епізоди (?!). А за однією з інкримінованих статей третя влада визнала Смирнова і Бобка... невинуватими.

Отакі помилки слідства. Коментувати їх — не наше завдання. Постає питання: як обвинувальний висновок з такими проколами затвердила Генпрокуратура? Чому суд не повернув кримінальну справу на дорозслідування?

Обвинувач Кузьмика не обвинувачував...

Хоч як парадоксально це звучить, але факт залишається фактом: прокурор, який брав участь у процесі, у своєму виступі визнав, що дії Кузьмика лише стали приводом до створення незаконних надлишків на складі. Які саме дії? Державний обвинувач цього не уточнив. Однак недвозначно заявив, що вважає за потрібне перекваліфікувати дії Кузьмика зі ст. 86-1 КК на п. «Б» ст. 254. І аргументовано пояснив таке «лояльне» ставлення до підсудного.

По-перше, участь полковника, на думку держобвинувача, за змовою у злочинних діях разом зі Смирновим і Бобком підтвердження не знайшла.

По-друге, не підтвердилася версія слідства про крадіжку мастила й підробку документів.

По-третє, не підтверджено факт отримання Кузьмиком грошей за реалізацію ПММ від Бобка...

Державний обвинувач з огляду на викладене просив відкласти виконання вироку стосовно Кузьмика і звільнити його з-під варти в залі суду...

...А суд зігнорував обвинувача

Полковника засуджено за ст. 86-1, із застосуванням ст. 44, до двох років позбавлення волі у ВТК посиленого режиму з повною конфіскацією майна, що належить йому особисто. Смирнова і Бобка засуджено на півтора року з такою само конфіскацією, хоча державний обвинувач просив призначити їм покарання у вигляді п'яти і шести років відповідно. Вони до Верховного Суду скарги, за нашою інформацією, не подавали. А Кузьмик, який не визнає себе винним, звернувся до вищої інстанції. Там відмовили у задоволенні скарги.

— Військова палата під головуванням Денисенка, так само як і суд Центрального регіону, не прийняли наших з адвокатом доказів, а саме: мої так звані спільники не перебували у службовій залежності від мене, а я не виконував обов'язків начальника служби ПММ, поєднуючи їх з іншою посадою. Цей факт не досліджено судом.

«На думку захисника, висновок суду про винність Кузьмика «ґрунтується на непослідовних свідченнях зацікавлених у результаті справи засуджених Бобка і Смирнова, котрі обмовили Кузьмика».

(З постанови Верховного Суду України).

Постанова військової палати не зупинила полковника: він подав прохання про перегляд вироку і постанови у порядку виняткового провадження.

І отримав ще один відлуп: В. Денисенко відповів, що «підстав для перегляду судових рішень у справі не знайдено». Оскарження цього рішення, прийнятого, на думку Кузьмика, одноосібно, а отже, незаконно, поки що нічого не дало.

Надія у полковника і автора — на інші судові інстанції, котрі, уважно розглянувши ситуацію, все-таки побачать «відсутність наявності вини»...

Іван ІЛЛЯШ.

АКТУАЛЬНО

Війна — «піратам», мир — творцям

Приблизно такий лейтмотив загальних зборів членів Всеукраїнської асоціації інтелектуальної власності. Зібрання констатувало: на внутрішньому ринку реалізується немало продукції «піратського» походження. А Кабмін, хоч і прийняв нещодавно постанову про державних інспекторів, але їх на всю країну передбачено набрати лише двадцять осіб. Замало, щоб викоренити численні зловживання на ниві інтелектуальної власності. Реальна сила, що в змозі прийти на допомогу, вважає голова Держдепартаменту інтелектуальної власності Микола Паладій, — громадські інспектори з членів асоціації, що діятимуть у всіх регіонах нашої держави. За його словами, працюватимуть вони не тільки на засадах патріотизму, що малоефективно. З фондів організації їм виплачуватимуть «серйозну заробітну плату».

В асоціації вважають, що розвиток системи захисту від «піратів» у підсумку принесе реальне поповнення до державної скарбниці. Так, бюджет Сполучених Штатів отримує лише за рахунок відрахування за використання авторського права від чотирьох до п'яти відсотків доходів. В Україні поки що — жодної копійки.

Інспектори захищатимуть від «піратів» інтереси і вітчизняних виробників, і іноземних компаній, які страждають від підробок. Наскільки серйозні порушення на цій ниві, свідчать дані, наведені фірмою «Адідас». Майже 90 відсотків її продукції, що реалізується на нашому ринку, — «піратська». Деякі з іноземних виробників продуктів програмного забезпечення, поінформував Микола Паладій, вже зверталися до асоціації по допомогу. Але за кордоном у те, що в Україні зможуть реально — не на словах, а на ділі — відстоювати інтереси іноземних кампаній, вірять мало.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Щотижневий правовий моніторинг

Наказ Міністерства юстиції України «Про надання витягів з Реєстру прав власності на нерухоме майно та оформлення свідоцтв про право власності на нерухоме майно на спеціальних бланках» № 84/5 від 20.09.2002 р.

У зв'язку із неповним впровадженням електронного Реєстру прав власності на нерухоме майно на території України до 1 лютого 2003 року бюро технічної інвентаризації, які з технологічних чи організаційних причин не підключилися до Реєстру прав, видають довідки-характеристики, реєстраційні написи, реєстраційні посвідчення та свідоцтва про право власності на нерухоме майно оформлені не на спеціальних бланках. Решта БТІ, що підключені до електронного Реєстру прав, здійснюють видачу витягів про реєстрацію прав власності на нерухоме майно, витягів з Реєстру прав та оформлення свідоцтв лише на спеціальних бланках.

Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження тарифів за надання витягів з Реєстру прав власності на нерухоме майно» № 83/5 від 20.09.2002 р.

З 1 жовтня 2002 року за надання витягів з електронного Реєстру прав власності на нерухоме майно встановлюються наступні тарифи:

- за надання витягу про реєстрацію права власності на нерухоме майно — 1,5 неоподатковуваного мінімуму доходу громадян з урахуванням ПДВ;
- за надання витягу з Реєстру прав власності на нерухоме майно — 1,5 неоподатковуваного мінімуму доходу громадян з урахуванням ПДВ.

БТІ надають витяги з Реєстру прав власності лише після одержання від особи квитанції про сплату тарифу.

Постанова Фонду втрати працездатності «Про розміри допомоги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням» № 45 від 26.09.2002 р.

З 1 жовтня 2002 року допомоги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням виплачуються в таких розмірах:

- допомога при народженні дитини — 320 грн.;
- допомога на поховання — 380 грн.;
- допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку — 58 грн.

У разі народження (усиновлення, встановлення опіки) двох і більше дітей допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку надається на кожну дитину. Маємо постійне, хоча й не істотне зростання сум допомоги. Для прикладу, до підвищення розмір допомоги при народженні дитини становив 300 гривень, а по догляду до трирічного віку — 45 грн. Хоча, якщо враховувати, що за законом розмір перерахованих допомог має бути не менше розміру прожиткового мінімуму (на сьогодні 342 грн.), то радіти немає чому.

Указ Президента України «Про скасування пункту 2 змін, що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України від 4 квітня 2001 року № 332, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2002 року № 1410» № 909/2002 від 08.10.2002 р.

У вересні Кабмін збільшив граничні суми витрат на придбання обладнання та устаткування державними органами, а також установами та організаціями, які утримуються за рахунок державного і місцевих бюджетів. Враховуючи складну ситуацію з наповненням бюджету 2002 року та недостатнє фінансування важливих соціально-економічних програм, передбачене в проекті Держбюджету України на 2003 рік, а також з метою скорочення непродуктивних витрат бюджетних коштів Президент України скасував зміни та запропонував переглянути у тримісячний строк граничні суми витрат на придбання автомобілів, меблів, іншого обладнання та устаткування, мобільних телефонів, комп'ютерів державними органами, а також установами та організаціями, які утримуються за рахунок державного і місцевих бюджетів, виходячи з видатків Державного бюджету України на 2003 рік.

Указ Президента України «Про внесення змін до Положення про Державну туристичну адміністрацію України» № 912/2002 від 08.10.2002 р.

До сфери діяльності Держтурадміністрації України віднесено формування державної політики та управління не лише у туристичній галузі, а й у курортній. Відтепер в межах своєї компетенції адміністрація сприяє перетворенню санаторно-курортного комплексу України у високорентабельну та конкурентоспроможну галузь економіки та бере участь у розробленні стандартів у туристично-рекреаційній та курортній сферах, контролює їх додержання та здійснює технічне регулювання сертифікації цих послуг.

ФОТОФАКТ

Київський міський та Солом'янський районний центри соціальних служб для молоді провели прес-екскурсію за програмою «Діти вулиці». Журналістів ознайомили з системою та досвідом організації вуличної соціальної роботи.

На знімку: волонтери та соцпрацівники роздають безпритульним одяг.

Фото Дмитра КЛОЧКА (Укрінформ).

ПИТАННЯ ПО СУТІ

Хто правий, хто винен...

Чи відповість Генеральний прокурор затриманому Матицину?

Минуло майже півтора місяця від дня затримання колишнього керівника компанії «Укртатнафта» Володимира Матицина. Прокуратура, яка веде слідство, попри активні дії захисту затриманого, не вважає за можливе його звільнення. Адвокати тим часом доводять необгрунтованість обвинувачень. Днями сам Матицин надіслав Генеральному прокуророві країни Святославу Піскуну листа, в якому прагне довести, що у слідства немає підстав підозрювати його в незаконній діяльності, а в нього самого не було мотивів для цієї діяльності...

То що стоїть за «справою Матицина», людини, котра рік тому пішла з посади керівника компанії і втратила вплив на неї? Екс-керівник «Укртатнафти» висловлює свою версію: його підозрюють у бажанні відновити вплив у компанії і, скориставшися цим впливом, допомогти зарубіжним акціонерам отримати повний контроль над підприємством. Зокрема, Матицин наводить заяви представників Фонду держмайна України про причини зриву зборів акціонерів ЗАТ «Укртатнафта», призначених на 17 вересня. Представники фонду (хоча й анонімно) кажуть про бажання татарської сторони поновити Матицина на посаді голови правління ЗАТ «Укртатнафта» і про начебто планований продаж ним 18% акцій «Укртатнафти» російській стороні — «Татнафті».

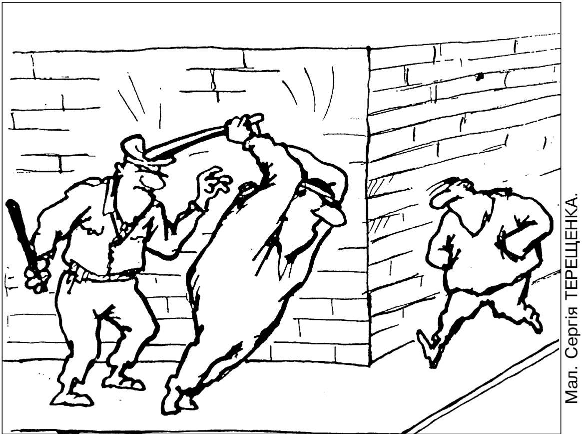
Категорично заперечуючи такі твердження, Матицин нагадує Генеральному прокуророві про те, що він уже більш як рік не працює на «Укртатнафті», бо є пенсіонером. «Від моменту виходу на пенсію я відійшов від справ, не маю жодного впливу на процеси навколо «Укртатнафти», — повідомляє він.

При цьому, стверджує Матицин, він ніколи не володів жодною акцією ЗАТ «Укртатнафта». Зокрема, ні прямо, ні опосередковано, каже екс-керівник «Укртатнафти», він не був зв'язаний з акціонерами «Укртатнафти» —компаніями «Sea Group International» та «Am Ruz Trading», які володіють згаданими 18% акцій підприємства, і тому твердження про його причетність до можливого продажу цих акцій видаються більш, ніж перебільшеними.

«Я не маю жодного стосунку до продажу акцій цих компаній. Мені нічого не відомо про наміри татарської сторони щодо зміни керівництва ЗАТ «Укртатнафта», від моменту мого звільнення з посади голови правління ЗАТ «Укртатнафта» ніхто ніколи не пропонував мені поновлення на цій посаді, я ні з ким не вів переговорів з цього питання, і таке поновлення не відповідає моїм намірам. Якщо справді підозри у причетності до вказаних питань стали причиною і метою найжорсткішого пресингу правоохоронних органів на мою адресу, то викликає подив необізнаність наших оперативних служб про справжній стан речей навколо «Укртатнафти», — пише В. Матицин. У зв'язку з цим він називає «непростимою помилкою людей у погонах» рішення про його переслідування. Виклавши ці обставини, колишній керівник «Укртатнафти» просить Генерального прокурора вжити заходів до поновлення законності».

Чи відповість Генеральний прокурор Володимирові Матицину? Очевидно, він має право проігнорувати лист, бо ніде в законі не сказано, що Генпрокурор зобов'язаний відповідати на всі листи, отримувані ним. То на що сподівається затриманий Матицин? Мабуть, на те, що хоча б люди, які зуміли створити щось серйозне в цій країні, досягли чогось у бізнесі або іншій сфері життя, зможуть розраховувати на те, що їх вислухають і спробують розібратися, хто правий, а хто винен.

Віктор ЗАВІРЮХА.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Той самий? Саме той!

СКАНДАЛ

Минулої суботи близько опівночі спецпідрозділ МВС «Сокіл» (за підтримки кількох цивільних) затримав відомого російського підприємця Костянтина Григоришина, з чиїм ім'ям пов'язують управління акціями багатьох стратегічних підприємств України і кількох обленерго. Звинувачують його за статтею 263 Кримінального кодексу — неправочинне зберігання і носіння вогнепальної зброї. У це повідомлення інформагентств не вірилося: невже саме той Григоришин?!

Тільки після оприлюднення з цього приводу спеціальної заяви народних депутатів і керівників ВАТ «Запорізький трансформаторний завод», «Запорізький кабельний завод», «Електрометалургійний завод «Дніпроспецсталь» імені Кузьміна», «Південтрансенерго» та «Перетворювач» на адресу керівників держави і Генпрокурора стало зрозуміло — саме той. Усі вищезазначені підприємства безпосередньо причетні до СП «Група Енергетичний стандарт», якою керує Костянтин Григоришин.

Та все-таки не вірилося. За кілька днів до цього президент Російської Федерації Володимир Путін відгукувався про «Дніпроспецсталь» як про успішний російсько-український інвестиційний проект. Хто не знає про те, що здійснюється він під орудою групи Григоришина!

Якби текст цієї заяви не роздавали у приміщенні УНІАН, я запідозрив би, що заяву мені підкинули. Якщо правоохоронці не рахуються навіть з народними депутатами і олігархами, то що вже казати про ставлення до звичайних громадян. До того ж ніяк не можу уявити кандидата наук і олігарха Григоришина навіть у малиновому піджаку. Не те що з пістолетом «Браунінг» у задній кишені штанів, де його раптом виявили під час обшуку в Печерському райвідділі внутрішніх справ. Та й чому саме там, а не на місці затримання, біля ресторану?

І це ще не все. У піджаку Костянтина Григоришина, за словами його адвоката В'ячеслава Карташова, правоохоронці виявили ... чотири пакетики з білою речовиною. Одне слово, кілер-наркоман (?), а не менеджер-інвестор!

У понеділок на спеціальній прес-конференції в УНІАН інцидент коментували адвокат бізнесмена В'ячеслав Карташов і віце-президент українсько-російського СП Ігор Бойко. Перший повідомив: ще до затримання Костянтин Григоришин відчув за собою нишпорок в автомобілі з цивільними номерами. Мало того, його охоронці вдалося ідентифікувати їх, про що поставили до відома Генеральну прокуратуру.

Чому охорона Григоришина, яка складалася з підрозділу «Титан», під час інциденту самоусунулася від виконання своїх прямих обов'язків? Чи не забажали, бува, ламати заздалегідь написаний кимось сценарій?

Коли так, то подальші події (у неділю затриманого возили в Печерський районний суд, який виписав йому символічний штраф за спротив працівникам органів правопорядку; під час обшуку офісу СП у понеділок колеги Григоришина коментували перед телекамерою чергову спробу оперативників підкинути пакетики з білою речовиною тощо) засвідчили цілковиту нефаховість сценариста.

Віце-президент СП Ігор Бойко на прес-конференції обмежився заявою про те, що черговий скандал — наслідок боротьби конкурентів за власність. Прізвищ назвати він не наважився, мовляв, ви й самі знаєте, адже все було написано в одній з газет.

А що, власне, було написано і з якого приводу, запам'ятався багатьом навіть заголовком: «Я не стріляю з автомата Калашникова». Інтерв'ю з Григоришиним стосувалося втрати частини його власності на ВАТ «Сумиобленерго» і розриву стосунків з колишніми бізнес-партнерами, котрі перебувають при владі, активно експлуатуючи адмінресурс. Тож дозволимо собі маленький витяг. «**Ви вважаєте, ваші противники діяли самі по собі. Чи замовлення все-таки прийшло звідкілясь зверху?» — «Важко сказати. Не думаю, що був певний чіткий наказ. Мені, щоправда, казали, що існує певний лист за підписом Президента, тільки чомусь ніхто його не показував. Гадаю, що його просто немає. Зараз сила-силенна вердиктів видається від імені Президента, та й не тільки від його імені. Утім, побачимо». — «Ви очікуєте продовження?» — «Я його не відкидаю». — «І що ви будете робити?» — «Для початку підсилимо охорону, але, звісно, воювати з державою не будемо. Вона сама має визначитися з тим, хто й що робить. Тим паче, те, що відбувається, безпосередньо зачіпає усіх. Від таких дій падає капіталізація не лише наших обленерго, а й взагалі будь-яких українських підприємств. Скажіть, хто дасть кредит підприємству, керівництво якого можна у будь-який момент скинути, і взагалі, скільки такий завод буде коштувати на ринку? Гадаю, це розуміємо не лише ми...»**

Крапки означають не тільки кінець цитати, а й те, що інцидент з відомим бізнесменом ще не вичерпано. Адже він сам у своєму інтерв'ю не відкидав продовження.

Сергій ВЛАД.

Жовто–блакитне місто Сургут

ЖИТТЯ ДІАСПОРИ

Сургут можна сміливо назвати українським серцем Західного Сибіру. За офіційними даними, понад 12 відсотків населення міста становлять наші співвітчизники, а за неофіційними — до сорока. Ще тридцять років тому це місто було звичайним селом на річці Об. Сьогодні — це центр газодобувної галузі РФ. Понад 70 відсотків надходжень до російського бюджету йде саме з Ханти-Мансійського автономного округу, центром якого де-факто є Сургут.

А почалося все з того, що комсомольські бригади на початку п'ятдесятих вирушили на освоєння Західного Сибіру. Оскільки головним об'єктом освоєння стали газ та нафта, то особливо багато «першовідкривачів» тут було із західних областей України, де функціонували вже визнані на той час газонафтові наукові центри. Незважаючи на понад п'ятдесятиградусні морози, зиму, що триває з жовтня по травень, болота з мільярдами комарів у період холодного та короткого літа, на Північ тоді їхали тисячами. Жили в промислових бочках(!), бараках, вагончиках. І кожен був упевнений, що їде на рік-два за «довгим карбованцем», щоб швидко заробити на машину чи квартиру. А залишався на все життя. Так у Ханти-Мансійському окрузі сформувалася численна українська діаспора.

Вертепне дійство в родині Павлів.

«Наша хата скраю» — це не про них

Тамтешню діаспору можна умовно поділити на дві хвилі. Перша — це, так би мовити, старожили Сургута, ті, хто переїхав сюди 20—30 років тому. Нині це вже громадяни Росії. Друга хвиля — сучасна трудова міграція. Складні економічні умови і сьогодні змушують українців залишати рідні міста й шукати того ж таки «довгого карбованця» на Півночі.

Однак із новими часами прийшли і нові проблеми. Більшість наших заробітчан, які влаштовуються на роботу з жовто-блакитним паспортом, автоматично стають нелегалами. Щоб легально влаштуватися навіть продавцем у вуличному приватному кіоску, треба придбати ліцензію, яку, до речі, можна купити, кажуть, і на місцевому базарі. Справжність таких ліцензій постійно перевіряється міліцією. Тому випадки, коли громадяни України потрапляють за грати за порушення трудового та еміграційного законодавства РФ і потім повертаються додому без жодної копійки, не поодинокі.

Ще одна проблема — митниця. Громадянин України може вивезти з Росії не більше 50 тисяч рублів (це близько восьми з половиною тисяч гривень), та й, за свідченням місцевих жителів, навіть таку суму провезти через кордон проблематично.

Я зустрілася з одним із таких заробітчан. Микола приїхав сюди з Черкащини. Сам він фермер, має 60 гектарів землі. На моє запитання, чому, володіючи найбагатшими у світі грунтами, він подався сюди, Микола з відчаєм відповів: «Працював рік на землі. Продав урожай. А ціни такі, що вийшло по нулях. Ще й борги з'явилися. Приїхав відробляти...».

Добре, що національна риса, увічнена у прислів'ї «моя хата скраю», певно, під впливом сибірських морозів, тут відмерла. «Легальні» українці (здебільшого ті, що з першої хвилі) завжди допомагають «нелегальним» землякам. І не лише з працевлаштуванням. Доходить до того, що діляться теплими речами, житлом.

Живеться, однак, заробітчанам у Сибіру нелегко. Влаштовуються вони зазвичай на «некваліфіковані» місця: будівельниками або просто чорноробами. Мешкають (у кращому разі) в гуртожитках, а то й у вагончиках, тимчасових будівлях. Працюють усю сибірську довгу зиму. В Сургуті є багатоповерхові житлові будинки, котеджі, побудовані лише українськими робітниками. Наприклад, фірма «Запсибінтербуд» придбала ліцензію на залучення іноземної робочої сили і наймає бригади тільки з України.

Цікаво, що модерні дев'ятиповерхові споруди в центрі Сургута, зведені, до речі, руками українських будівельників, пофарбовані в кольори провідної компанії міста «Сургутнафтогазу» — жовтий та блакитний. А на центральних вулицях постійно майорять жовто-блакитні прапорці нафтовиків. Тому часто складається враження, що їдеш не центром Сибіру, а київським спальним районом перед Днем незалежності.

«Два голови — три булави» — це теж не про них

Національно найсвідомішими тут усе-таки залишаються представники саме першої хвилі. У Ханти-Мансійському окрузі вони створили три організації: «Українська родина», «Регіональна українська національно-культурна автономія Ханти-Мансійського округу» й «Українська національно-культурна автономія». Та, на жаль, між головами цих організацій чіткої координації поки що немає. Причиною таких непорозумінь є не лише наша ментальність. Річ у тім, що сургутська діаспора порівняно із західною ще досить молода. На теперішньому етапі її розвитку відбувається становлення діаспорних організацій та зв'язків між ними. Сьогодні є всі передумови для того, щоб у Західному Сибіру утворилася не лише численна, а й згуртована українська діаспора.

Ведуча української телепередачі «Родовід» Леся Пухальська.

Так, приміром, «Українська родина», головою якої є Володимир Халімончук, певний час видавала «Голос України в Західному Сибіру». Ця сама організація має свого юриста — Орисю Довган, яка регулярно проводить юридичні консультації для новоприбулих. Має «Українська родина» і стильну «Кав'ярню» в етноцентрі Сургута, де часто зустрічаються сибірські українці. В цьому місті є україномовна телепередача «Родовід», яку веде чарівна уманчанка Леся Пухальська.

Дівчата з дитячого ансамблю бандуристів «Віночок» зі своїм керівником Ольгою Гамаюновою.

«Українська національно-культурна автономія» допомагає функціонувати дитячому ансамблю бандуристів «Віночок». Голова автономії Володимир Самборський за власний кошт придбав одинадцять бандур. А керівникові гуртка, Ользі Гамаюновій, Леонід Кучма під час візиту до Сургута подарував іменну бандуру. Підтримує автономія і українську недільну школу. Вона діє ще з 1992 року. Сьогодні у школі навчаються майже 100 дітей віком від 5 до 16 років. Директор Федора Миколаївна Соломощук та вчителі викладають тут українську мову, історію, літературу, географію, народознавство, ужиткове мистецтво. Водночас важливо зазначити, що місто, в якому живе понад 40 тисяч українців, повинно мати хоч би один український клас у загальноосвітній школі. А для цього потрібні велике бажання батьків, численні звернення до адміністрації міста, яких поки що немає. І не дивно. Переважна більшість нашої діаспори в Сургуті досить легко асимілюється, багато хто швидко забуває про свою національність і переходить на «общедоступный и всем понятный язык».

Сибірська ностальжі, або Неповноцінна любов

Прикметно, що членами різних діаспорних організацій Сургута є одні й ті самі люди. Це так званий актив, який організовує свята (в місті традиційно святкують День святого Миколая, Різдво, День матері, Шевченківські дні, День незалежності), концерти (частими гостями сургутян можна назвати і «Пікардійську терцію», і Оксану Білозір, і «Океан Ельзи», і Ніну Матвієнко), фестивалі. Нині вони готуються до конкурсу «Пані-2002», на якому традиційно обирають найкращу серед діаспори господиню. Українські сургутяни досить часто бувають на батьківщині. Вони знімають на відео рідні місця, а потім багато разів переглядають плівки. До традиційних українських свят тут ставляться зі специфічним пієтетом: з вертепом обходять усі українські родини, на свято Миколая кожна дитина обов'язково отримує подарунок.

А ось відносини з офіційною Україною у сургутян склалися по-іншому. На запитання про зв'язки з батьківщиною я, на жаль, отримувала однотипні відповіді. З'ясувалося, що наша держава не зацікавлена в налагодженні стабільних відносин із сибірською діаспорою і навіть не намагається встановити якійсь контакти. До речі, кореспондент «ГУ» була першим представником українських ЗМІ, яка за часів незалежності вирішила поцікавитися життям українців Сургута.

Тетяна ПАСОВА.

Сургут—Київ.

Фото автора.

ЦИТАТИ ДО ТЕМИ

Тут буде пам'ятник Шевченкові

Голова Української національно-культурної автономії Сургута Володимир САМБОРСЬКИЙ: «З боку українських чиновників до нашої діаспори, за окремими винятками, немає жодних порухів. Я тричі був у Державному комітеті у справах міграції та діаспори в Києві, та все невдало туди потрапляв: весь час там наради... Це велика помилка української держави, що вона не використовує можливостей діаспори. А що стосується налагодження міжнаціональних стосунків адміністрацією Сургута, то її політику в цьому питанні можна взяти за взірець для всіх регіонів Росії. Адміністрація допомагає нам не тільки фінансово (хоча цього року вона надала майже вісім тисяч доларів), а й морально. Так, цього року Сургут —єдиний у Росії — на міському рівні відсвяткував одинадцяту річницю незалежності України. І це було не чергове засідання, де пробубнили два тексти та поплескали в долоні. Це було справжнє свято».

Є у Володимира Самборського і власна велика мрія — спорудити в Сургуті пам'ятник Тарасові Шевченку. Мрію цю він збирається втілювати лише власними силами (й коштами). Однак поки що адміністрація міста аж надто довго визначається з місцем, де стоятиме постамент. Та Володимир Самборський переконаний, що цей пам'ятник одного дня неодмінно буде відкрито.

Місто, в якому живе понад 40 тисяч українців, повинно мати хоч би один український клас у загальноосвітній школі

Чи стане меншість частиною більшості

(Початок на 1-й стор.).

Під час зустрічі з представниками дев'яти парламентських груп і фракцій більшості доповідачі ПАРЄ цікавилися процесом її формування. Як пояснив після зустрічі народний депутат України Леонід Кравчук (СДПУ(о)), питання стосувалися того, чи впливав на формування більшості Президент і чи був тиск на депутатів.

За словами Леоніда Кравчука, керівники майже всіх дев'яти груп і фракцій наголошували, що «українська» специфіка формування більшості обумовлена тим, що на парламентських виборах «ніхто не переміг». «Більшість голосів набрала «Наша Україна», але найбільше — ще не означає конституційної більшості», — сказав Л. Кравчук. Саме тому довелося формувати більшість уже в стінах парламенту, і тут не можна було ділити парламентаріїв на білих і чорних.

Як повідомив журналістам Л. Кравчук, з опозиційних фракцій у більшість перейшли п'ять депутатів, великої міграції не було. Що стосується Президента, то Леоніда Кучму справді цікавлять ці процеси, але зацікавленість не означає здійснення якогось тиску, упевнений Леонід Кравчук. Така специфіка формування більшості часто викликає непорозуміння і в опозиції, і в більшості. Але непорозуміння і тиск — це різні речі, вважає Л. Кравчук. Сьогодні важко сказати, чи не стане завтра меншість частиною більшості, додав він.

На зустрічі з представниками опозиції Анне Северинсен, зокрема, запитала про бачення опозиційними силами перспективи на найближчі кілька років.

У опозиції є єдиний погляд на подальшу перспективу розвитку країни після досягнення своєї найближчої мети — відставки Президента Леоніда Кучми. Про це заявив лідер Соцпартії Олександр Мороз після зустрічі з доповідачами Парламентської асамблеї Ради Європи. За його словами, позиція СПУ, Комуністичної партії, блоку Юлії Тимошенко та блоку «Наша Україна» «цілком збігається» в питаннях реформ політичної системи. Зокрема, йдеться про баланс трьох гілок влади в країні, повідомив народний депутат.

Водночас Олександр Мороз допускає, що в представників опозиційних сил можуть бути розбіжності в питаннях соціально-економічних реформ. Проте їх можна буде усунути після проведення політичних реформ, оскільки саме реформування політичної системи передбачає домінування тієї чи тієї думки залежно від результатів демократичних виборів і завдяки використанню демократичних механізмів. «Тоді це буде фактична воля народу — рухатися тим чи тим шляхом або шукати компромісний варіант, проте все робитиметься прозоро, зрозуміло для народу і тих політичних сил, які підтримують владу, сформовану внаслідок демократичних виборів, або перебувають в опозиції до неї», — наголосив О. Мороз.

Ганна ЛУКАНСЬКА,
Яна СТАДІЛЬНА.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ *Тель-Авів*

До візиту прем'єра

Міністр оборони Ізраїлю Беньямін Бен-Еліезер заявив, що Ізраїль планує виведення військ зі значної частини Західного берега річки Йордан, окупованої його військами після серії атак ізраїльських міст терористами-смертниками. Спостерігачі пов'язують це з початком візиту прем'єр-міністра Ізраїлю Аріеля Шарона до США.

■ *Джакарта*

Заарештовано пакистанців

Під час розслідування у справі про терористичний акт на острові Балі затримано 10 пакистанських громадян. За словами поліцейських, група пакистанців уперше потрапила в поле зору слідчих ще до терактів у містечку Кута. Тоді їх допитали і відпустили. Після того, що сталося у вихідні, їх знов затримала поліція.

■ *Париж*

Знову не домовилися

Франції і Німеччині не вдалося дійти спільного рішення з проблеми сільськогосподарських субсидій ЄС. Це питання стане ключовим на майбутньому саміті Євросоюзу у світлі розширення ЄС. Берлін домагається зниження субсидій та їх перерозподілу на користь країн, які вступлять до ЄС у 2004 році. Франція, головний отримувач сільськогосподарських субсидій, наполягає на тому, що їхнє скорочення має розпочатися, як і було заплановано, 2007 року.

■ *Берлін*

Студент зізнався

Заарештований за підозрою у викраденні та вбивстві 11-річного сина відомого німецького банкіра фон Метцлера студент-юрист Магнус Гефген під час допиту визнав себе винним за всіма пунктами обвинувачення. Підозрюваний детально описав слідчому злочин — від виникнення задуму до моменту, коли він позбувся тіла дитини. Практично всю суму викупу було знайдено поліцією на квартирі 27-річного студента.

■ *Багдад*

Надія на 100-відсотковий результат

Учора в Іраку відбувся референдум щодо продовження повноважень президента країни Саддама Хусейна ще на один семирічний термін. Уряд закликав громадян забезпечити високу явку, показуючи світовій спільноті свою повну підтримку Хусейна у світлі погроз США розпочати воєнну операцію проти Іраку. На минулому референдумі, що відбувся 1995 року, Саддам Хусейн отримав 99,96% голосів за продовження його президентського терміну. В приватних розмовах офіційні особи висловлюють надію на 100-відсотковий результат цього року.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

«Кольчуга-гейт» — частина піар-кампанії?

Міністерство оборони України готове надати міжнародним експертам таємну інформацію і показати кожну «Кольчугу». Про це заявив голова Комітету Верховної Ради у закордонних справах Дмитро Табачник під час зустрічі з делегацією Королівського коледжу оборонних наук та послом Великої Британії Робертом Брінклі. «Я впевнений, група міжнародних експертів переконається у хибності твердження Держдепартаменту США про експорт українських «Кольчуг», — сказав Дмитро Табачник і додав, що доказова база американського Держдепу ґрунтується лише на сумнівних плівках.

Голова комітету підкреслив, що численні звернення влади до Ради Безпеки ООН свідчать: Україна відкрита не тільки для американо-британських експертів, а й будь-яких міжнародних перевірок. Крім того, Дмитро Табачник висловив британцям і власне бачення причин розвитку «Кольчуга-гейту». На його думку, США ведуть широку піар-кампанію (інформаційна діяльність, мета якої — створення потрібної громадської думки. — **Авт.**), спрямовану на те, щоб світова спільнота підтримала збройне втручання до Іраку.

Першим актом цієї кампанії, переконаний Дмитро Табачник, був виступ Джорджа Буша перед Генеральною Асамблеєю ООН, який, однак, не дав Штатам бажаних результатів. Другим — іракське досьє британського прем'єра. У ньому, до речі, жодним словом не згадано українсько-іракські зв'язки. Третім актом є так званий «Кольчуга-гейт». Цей етап покликаний довести, що Багдад — справді реальна загроза світові.

Попри цілковиту впевненість у непричетності України до нелегальної торгівлі зброєю, Дмитро Табачник все ж додав: «Якщо факти продажу «Кольчуг» підтвердяться, Київ зробить великий крок назад на шляху інтеграції до євроатлантичних структур».

Тетяна ПАСОВА.

На тлі політичних гроз

Фото АП.

(Початок на 1-й стор.).

Як зазначають аналітики, цей візит проходить не в кращий для обох країн час. Річ у тім, що Пентагон і ЦРУ стверджують, що Іран «активно» купує зброю масового ураження і підозрюють у її виготовленні та зберіганні. На думку колишнього міністра закордонних справ України, глави парламентського Комітету з євроінтеграції Бориса Тарасюка, візит Хатамі збільшить роздратування США стосовно керівництва України.

Тим часом Іран залишається для нас привабливим ринком. Україна зацікавлена в співробітництві в галузі енергетичного і транспортного машинобудування, поставках продукції агропромислового комплексу. Українські цукор, зерно та олія мають великий попит на ринках Азії і, зокрема, Ірану.

Не забуватимемо і про серйозний та перспективний проект співпраці у виробництві авіаційної техніки. Зокрема, Україна успішно завершує реалізацію контракту з будівництва авіазаводу. Крім того, Китай та Іран виступили з пропозиціями про створення підприємств з виробництва українських легких багатоцільових вертольотів «Ангел» на своїй території. Тривають переговори про спільне виробництво в Ірані двигунів для літака Ан-140.

Яна СТАДІЛЬНА.

Фото АП.

Дев'ята жертва

Америка приголомшена новим убивством. Здійснено ще один злочин, схожий на почерк «вашингтонського снайпера». У містечку Фоусчерч, округ Фейєрфак штату Вірджинія, приблизно в 40 хвилинах їзди від американської столиці, пострілом у голову вбито жінку.

Сталося це біля дверей господарського магазину «Home depot» за 30 хвилин до його закриття. Всі дороги в районі вбивства перекриті поліцією. «Ми маємо величезну кількість телефонних дзвінків з приводу всіх цих убивств, — розповідає шеф поліції округу Мандговері Чарльз Муз. — Поліція на всі дзвінки реагує, але вони не допомогли вийти на слід убивці».

Від рук убивці-снайпера уже загинуло дев'ять і поранено двоє осіб. Масовані пошуки злочинця тривають 12 діб, але поки що вони безрезультатні.

Терористи атакують і спокійну Європу

Поліція Фінляндії схиляється до того, що потужний вибух у торговельному центрі Мюурманні міста Ванда (це район Великого Гельсінкі) минулої п'ятниці організував підривник-самогубця. Нагадаємо: загинули семеро і майже 80 осіб поранено, серед них 15 дітей. Нічого подібного повоєнна Фінляндія не знала.

Фіни, звичайно, вражені тим, що сталося. Люди запитують: «Навіщо це зробили? Хто за цим стоїть?» Поки що слідство не може відповісти на ці запитання. «Мотив вибуху все ще не зрозумілий. Ми не виключаємо того, що у справі замішані інші особи або що підривник (підозрюють 19-річного Еркі Гердта, тіло якого знайдено на місці вибуху. — **Авт.**) був пов'язаний з організованою злочинністю», — заявив керівник слідчої групи Теро Хаапала.

Вибуховий пристрій було набито дробом і шматочками металу. Експерти поки що не можуть визначити, з якої речовини складалася бомба.

— Цей злочин — з розряду найжахливіших, — заявив по фінському телебаченню прем'єр-міністр Пааво Ліппонен. — Бомбу було сконструйовано так, щоб завдати якнайбільшого лиха...

Кілька тижнів тому керівники фінської поліції заявляли про те, що акти терору у Фінляндії не можуть бути вчинені, бо для них просто немає підстав. Тепер зрозуміло, що терор добирається й до тихих країн Старого Світу.

Марат ЗУБКО.
Гельсінкі.

До 58–ї річниці визволення України від фашистських загарбників

Невідома війна

(Початок на 1-й стор.).

Другий фронт з-під Полтави

— «Човникові» операції мають ще одну назву — «Френтік», або «Френтік Джо», тобто «несамовитий, шалений Сталін», — пояснює директор полтавського музею авіації та космонавтики (до речі, першого такого музею в Україні) Дмитро Кальний. — Американці народ дотепний, у них навіть на свого президента було прізвисько. Ото й тут не обійшлося...

Сама ж ідея подібних операцій виникла ще в грудні 1941 року — як конкретного співробітництва країн антигітлерівської коаліції. У листопаді 43-го в Тегерані президент США Ф. Рузвельт вручив Й. Сталіну документ, в якому пропонувалося надати американцям повітряні бази в СРСР. Доки відкриття другого фронту зволікалось, союзники вирішили посилити бомбардування фашистської Німеччини. Робили вони це нещадно. Єдино у Великобританії було 100 аеродромів, на яких базувалися тисячі «літаючих фортець» В-17 та В-24, а також надсучасних тоді винищувачів Р-51 «Мустанг». На бомбардування вилітало одночасно до двох, а то й більше тисяч літаків, на борту кожного — майже чотири тонни бомб. Можна уявити, що залишалося на землі після таких нальотів! Але й втрати були значні: в окремі рейди з бойового завдання не поверталося по сотні літаків. Одна лиш цифра: тільки на європейському театрі воєнних дій у 1944 році американці втратили 5954 літаки. До того ж, вони не досягали східних регіонів Німеччини, а там містились потужні військові об'єкти, ще далі були країни-сателіти — Румунія, Угорщина, окупована Польща.

2 лютого 1944 року американська місія в Москві поставила питання про надання баз на території Радянського Союзу для задуманих операцій. Здійснив це особисто посол А. Гарріман. Їм запропонували вісім адрес, але вибір випав на полтавський аеровузол: аеродроми Полтави, Миргорода, Пирятина.

Чому саме наше місто було обране базою для відкриття своєрідного другого фронту? Повернімося трохи в історію.

Летовище у Полтаві спорудили ще 1923 року за активної участі відомого льотчика першої світової війни Миколи Комарницького. Тут він створив дві школи безмоторної авіації, серед його учнів — відомий конструктор і вчений Юрій Побєдоносцев. Згодом діяли перший загін вітчизняних військово-повітряних сил, а з 1928 року — перша Всеукраїнська школа льотчиків. Служили в них Валерій Чкалов, Сигізмунд Леваневський. Були кадри, існували традиції, і база відповідно готувалася. Та головна обставина мала військово-стратегічний характер. Полтава входила у своєрідний рівнобічний трикутник: відстань між містом і аеродромами Італії та Великобританії була майже однаковою, а це давало змогу здійснювати рейди приблизно на одну відстань польоту.

Учасник операції «Френтік» лейтенант ВПС США Карл Леухорн.

База

У квітні 1944 року перша партія американських «квартир'єрів» (46 осіб) прибула до Полтави. Їх розмістили в житловому будинку на території авіамістечка, де також базувалися радянські військові штаби. І водночас виявилось, що приміщення заміноване! Кілька авіабомб (кожна вагою 250-500 кг) не вибухнули лише тому (хоч і були радіокерованими), що... миші й щури пошкодили дроти! Перші заокеанські вояки мали доставити пальне, боєзапас, харчі. Але головне — необхідно було подовжити на 300 метрів існуючу злітно-посадкову смугу і спорудити ще одну. Крім того, аеродроми в Миргороді та Пирятині зовсім не мали твердого покриття. Вирішили монтувати з розібраних металевих щитів-панелей, привезених з-за океану, але вони потребували спеціальної щільної підстилки — своєрідного фундаменту. Як свідчать очевидці, і рядові і генерали працювали не покладаючи рук. На щойноствореній авіаційній базі особливого призначення, якою командував генерал-майор Олександр Пермінов, служило чимало жінок. Так от, наші 18-20-річні землячки трудилися настільки самовіддано, що постійно перевиконували норму, встановлену для американців, — 9 метрів за зміну. А вони вкладали по 12! Американці, побачивши таке, були просто вражені. За місяць аеродроми в Полтаві, Миргороді, Пирятині були готові. Їх інспектували безпосередньо вищі чини стратегічної авіації США, серед яких був і син президента — капітан Елліот Рузвельт. Всі вони залишилися задоволені.

Початок

2 червня 1944 року американський генерал-лейтенант Арні Ейкер з чотирьох аеродромів Італії підняв у повітря ввірену йому 15-ту повітряну армію. 750 літаків взяли курс на угорське місто Дебрецен. Після успішно проведеної операції значна частина армії повернулася назад, в Італію, а 200 літаків полетіли на схід. Того ж дня опівдні 70 літаків-винищувачів Р-51 «Мустанг» приземлились у Пирятині, 65 «літаючих фортець» В-17 сіли в Миргороді, 64 — у Полтаві.

...Великі сріблясті машини, немов казкові птахи, одна за одною заходили на посадку. Гул стояв неймовірний, а на землі цілувались і обнімались союзники. Ще коли буде зустріч на Ельбі, а тут, у далекому тилу, прості американські й радянські хлопці торували перші стежини народної демократії. Втім, не лише прості. До Полтави прибув навіть посол США в СРСР Аверелл Гарріман з донькою Кетті, інші високопосадовці з обох сторін. Генерал Ейкер вручив генералу Пермінову особистого листа президента США і орден «Офіцер ордена за заслуги». А механік Юрій Замишайлов підніс Кетті букет червоних троянд. **Спецкор «Правды» Павло Лідов так описував ту хвилюючу мить:**

«Вони вилетіли з американських баз, розташованих у різних пунктах Західної Європи чи Північної Африки, бомбардували військові об'єкти в Румунії... Льотчики відзначали військове значення новоодбаданих баз. Досі, — кажуть вони, — деякі військові об'єкти Німеччини були недосяжні для американської бомбардувальної авіації. Тепер таких «білих плям» на карті європейського воєнного театру не буде...»

Присутній у Полтаві американський кореспондент не жалів епітетів: *«Протягом 48 годин вони підкорили місто і дізналися більше про Росію, ніж інші іноземці за цілий рік. Майор Джон С. Каннінгам із Мілтона-Массачусетс сказав про росіян: «Ці люди ходять з високо піднятою головою і з почуттям власної гідності...»*

Заморські гості виявились досить безтурботними і товариськими людьми: залюбки обмінювалися сувенірами, і в місті, а їхні палатки стояли в самому центрі —Корпусному парку, запросто спілкувалися з цивільним населенням, особливо дітлахами. Охоче і багато фотографувалися: на фоні аеродрому, літаків, у кабінах. Знімали перший приліт у Полтаву своїх співвітчизників десятки кореспондентів, які представляли більш ніж 50 газет і журналів США. Радянських було лише троє — Лідов, Струнников і Кузнецов: від «Правды», «Известий», «Красной звезды». Усі троє загинули через декілька днів, під час німецького нальоту 22 червня 1944 року, і поховані в Полтаві на меморіалі Слави.

Будні

Через чотири доби, 6 червня, з аеродрому Полтави на бойове завдання вилетіло 57 літаків. Бомбове навантаження кожної машини становило 1832 кг, загальна вага 104421 кг! Бомбардувальники завдали удар по аеродрому і порту Галац (Румунія), після чого благополучно приземлились в Італії. Згідно з планом «Френтік» 8-а і 15-а повітряні армії США в період з 2 червня по 19 вересня 1944 року здійснили 19 нальотів на військові об'єкти ворога, в тому числі і на лінії фронту Ясси—Аккерман, у Дрогобичі. Кількість американських вояків з початком бойових дій у Полтаві, Миргороді та Пирятині зросла до 1236 осіб, а тих, хто прилітав бомбардувальниками, коливалася від 120 до 1450 чоловік.

А чим займались вони у вільний від польотів і служби час?

Полтавський журналіст Олег Митрофанов, автор книги «На земле и в небесах работали вместе», присвяченій операції «Френтік», повідав мені чимало цікавих тогочасних подробиць:

— Десь на заході гриміли бої, а в місті життя йшло за своїми, неписаними законами. Американські 22-25-річні хлопці, переважно холостяки, із приємністю спілкувалися з дівчатами, ходили на танці, в кіно. Воєнторг відкрив ресторан для американців, який назвали «Клуб для солдатів і сержантського складу». Проте не все складалося гладко, ідеологічні розбіжності давалися взнаки. Американський сержант Дараган казав так: *«Я дуже хотів би познайомитися з дівчиною, але багато ваших дівчат мені кажуть, що їм не дозволяють з нами зустрічатися...»*

А ад'ютант-перекладач генерала Пермінова Галина Ніколаєва переповіла розповідь американського військовослужбовця: *«Разом з дівчиною пішли до міського саду посидіти на лавочці. Через деякий час до них підійшов російський офіцер і зажадав, щоб американець ішов до себе в табір, а дівчина — додому... А потім, погрожуючи пістолетом, доправив обох в НКВС».*

Нині вже не секрет, що з обох сторін у місті активно працювали і спецслужби. Тому такі ситуації не могли не виникати. Досить сміливо і відкрито оцінював події полковник Томас Хемптон: *«У вас свобода слова лише на словах, а на ділі диктатура НКВС. Ваш народ весь заляканий, вам заборонено спілкуватися з іноземцями. Вас потім арештують...»*

Бували й курйози. 27 червня начальник відділу контррозвідки «Смерш» майор Анатолій Зорін спільно з представниками радянського та американського командування відвідали 2-е міське відділення міліції, де перебував затриманий А. Фрід, 2-й лейтенант, штурман корабля. Що ж трапилося?

Напередодні ввечері Фрід звернувся на вулиці до перехожого, щоб йому показали, де міститься обком партії. Той показав, після чого американець зайшов у під'їзд і хотів потрапити всередину будинку. Іноземця затримали й доставили в міліцію для встановлення особи. **На запитання представника американських ВПС про мету відвідання обкому Фрід пояснив:** *«Я пішов до обкому ВКП(б), щоб побачити на власні очі, як і де працює ця класична партія...»*

Штурман головного літака В-17 Джеймс Стюарт першим посадив «літаючу фортецю» у Полтаві 2 червня 1944 року.

Але найбільше курйозів траплялося під час застіль, бо навчити американців пити горілку по-нашому було непросто... **Пригадує сержант Дж. Уортингтон:** *«Я познайомився з російським льотчиком-винищувачем. Він запросив до себе на вечерю. Підняли тост за Сталіна. Пий до дна, якщо не хочеш нас образити! Потім я встав і запропонував тост за Рузвельта: пий до дна! Після п'яти таких тостів уже ніхто не міг встати. Ми сиділи і виголошували тости за все, що спадало на думку. Їм довелося мене виносити».*

Доволі кумедну історію пригадав і капітан Генрі Уер: *«Росіяни нам побудували дуже симпатичні вбиральні, але хтось весь час забирав звідти туалетний папір. Радянський генерал особисто пояснив мені, у чому річ: туалетний папір дуже гарний для самокруток — тонкий і гофрований. Мати такий — велика розкіш для солдата, і вони не можуть дозволити собі просто так переводити таке добро».*

Полтава, 22 червня 1944-го: другий Перл-Харбор

«Ніхто не спав тієї ночі у Полтаві. Вибухали цистерни з пальним, бомби на складах, детонуючи періодично, коли їх діставало полум'я, безупинно лунали вибухи мін, тримаючи базу в шаленому гуркоті. Після німецького нальоту перед очима постало тяжке видовище: випотрошені «фортеці» здавалися величезними птахами з перебитими хребтами, розпластаними на землі. Було повністю знищено 43 «фортеці», 15 «Мустангів», 5 літаків інших типів. 45 літаків дуже пошкоджено. Втрата високооктанового газоліну — 450000 галонів — означала катастрофу. Бомби, крани, тягачі, джипи, інше обладнання теж було майже повністю знищене. Численними були людські жертви з боку радянців...»

(Із книги американського письменника-документаліста, колишнього майора ВПС США Гленна Інфілда «Полтавська справа».)

21 червня з англійських аеродромів у повітря піднялись до 2500 американських літаків 8-ї армії США і взяли курс на Берлін. Після бомбардування столиці рейху, втративши 44 машини, більшість «фортець» повернулася назад, а 137 бомбардувальників і 62 винищувачі прикриття благополучно добрались на Полтавщину.

Буквально на хвості в них прилетів і німецький розвідник «Хе-111». Запізно його помітили як винищувачі, так і американці. І ні ті, ні другі не змогли дістати: німецький пілот Ганс Мюллер сфотографував об'єкт і, вміло маневруючи висотою, втік від погоні. Усім стало зрозуміло, що вночі буде наліт.

Чи можна було запобігти трагедії? Вітчизняні дослідники, а також безпосередні учасники тих подій стверджують, що американцям запропонували терміново перебазуватись на віддалені аеродроми. Але вони відмовились. До біди призвела саме безтурботність союзників, широка газетна реклама своїх бойових дій, відсутність належної дисципліни, невміння грамотно припаркувати техніку на злітно-посадковій смузі: літаки стояли абияк і абиде. Факт і те, що німці, полюючи за бомбардувальниками, намагалися встановити місцезнаходження їхньої бази у Союзі. Є архівні дані, що в місті працювали ворожі диверсанти, а також законспіровані агенти з німецької розвідки, яка діяла тут під час окупації. Чудовий подарунок ворогові зробив і фотокореспондент однієї з американських газет, який знімав перший приліт союзників у Полтаву. Відлітаючи на італійську базу, він прихопив із собою не лише плівки і негативи, а й віддруковані фотографії аеродрому, наземних споруд, льотчиків, обслуговуючого персоналу. Над ворожою територією літак збили, екіпаж загинув, а майже 500 фотознімків розлетілись. Німці їх зібрали і одержали безцінну інформацію в повному обсязі.

Заокеанські опоненти висувають також досить вагомі аргументи: вище радянське військове командування і особисто Сталін запевнили Вашингтон, що зможуть охороняти бази своїми силами. Тим часом СРСР не мав достатньої кількості нічних винищувачів. Забігаючи наперед, скажу, що ні в ніч на 22 червня в Полтаві, ні на 23-е у Миргороді жоден радянський літак не з'явився у небі. **Вже після нічного нальоту німців, 23 і 26 червня, американське командування заявило:** *«Німці б'ють нас безкарно. Ваша артилерія малопотужна, винищувачі для нічних дій не підготовлені. Ми поставили питання перед Москвою, перед нашим послом про те, що ми спокійно можемо працювати в тому разі, коли отримаємо сюди наші важкі зенітні гармати і нічні винищувачі, обладнані спеціальними приладами для нічного бою».*

Одночасно американці прохали виділити їм 5-6 аеродромів для маневрування своєю авіацією...

Німецький полковник Вільгельм Антрап оголосив виліт о 21 годині 21 червня. 80 «Юнкерсів», «Хенкелів», «Мессерів», «Фоккевульфів» прослизнули на нашу територію непоміченими.

— У ніч на 22-е я чергував на аеродромі, — пригадує полтавець, військовий льотчик Микола Фадєєв. — По десятій вечора одержую термінове повідомлення: «В районі Конотопа велика група німецьких літаків. Організуйте маскування аеродрому». У нас саме фільм показували, «Серенаду сонячної долини». Кіномеханік зупинив його після слів «отчего так в мае сердце замирает, знаю я и знаешь ты». Чую, прилетів освітлювач. Гуде, гуде. Зенітники не витримали — відкрили вогонь. Кільце вогню, а всередині, значить, аеродром. Він і сипонув туди запалювачі.

Далі спогади відомого американського репортера В. Уайта: *«Яскраве світло осяяло все навкруги. Воно було настільки сильним, що я бачив малюнок на своїй піжамі. Я побачив «літаючі фортеці», їхні екіпажі, що мов божевільні бігли до траншей. Чув виття сирен і свист смертоносних бомб».*

Більше двох годин німці точно й спустошливо бомбили аеродром, а затим хрест-навхрест літали над ним, розстрілюючи з кулеметів і гармат. Вони не втратили жодного літака і не зустріли жодного радянського винищувача.

Ще один спогад, медсестри Марини Ковальової: *«Ми підбирали поранених, перев'язували їх, доставляли у госпіталь. Багато наших загинуло. Я знала усіх — Надю Бурмасову, Павла Петрова, Ваню Малигіна... Їх поховали на цвинтарі у Рибцях».*

Загинуло також і троє американських пілотів: Джозеф Люкасек, Раймонд Естлі, Дональд Сімпсон. Свій останній притулок вони знайшли у Нових Санжарах, а в 1948 році їхній прах перевезли на батьківщину. Між СРСР і США уже йшла «холодна війна»...

Командувач стратегічної авіації США генерал К. Спаатс заборонив будь-які публікації про наліт німців на Полтаву. Нічого не повідомила про ці події і радянська преса.

Кінець операції

Події 21-22 червня поставили під сумнів зусилля обох сторін і стали, по суті, початком завершення операції «Френтік». Між союзниками постав паркан недовіри. У жовтні настало затишшя в бойових діях, і між радянськими та американськими вояками стали стихійно виникати сутички — здебільшого через ревнощі й зловживання алкоголем. Та все ж головна причина була в тому, що американці вважали радянських винуватцями трагедії 22-го. **Дійшло до того, що генерал-майор Ковальов дав наказ готуватись до... роззброєння американських військовослужбовців і захоплення їхнього штабу, на що начальник управління контррозвідки «Смерш» генерал-полковник Абакумов особисто повідомив Сталіну:** *«З американцями у нас не клеїться. Не виключена ймовірність тут, у Полтаві, збройної сутички з американцями».*

Після того, як американцям оголосили, що скоро вони від'їжджають додому, почались масові гуляння. Розпочалась і майже кримінальна хроніка.

25.09 американці, без погодження з радянським командуванням, підпалили штабелі боєприпасів. Наступного дня за наказом капітана Кароля розбили кувалдами 12 нових двигунів «Харрікейн». Підпалили склад із зношеним обмундируванням, а коли населення дізналося про це і почало розбирати те, що вціліло, підкидали туди бойові патрони...

7 жовтня із Полтави на Тебріз (Ірак) відбув перший ешелон з американцями, 12-го — другий. На базі залишилося 222 союзники. До середини 45-го вони також покинули Полтаву.

Нічний наліт німецької авіації на полтавський аеродром 22 червня 1944 року.

«В небесах ми літали одних...»

«У всій країні розруха, але тут усюди чисто. Ці люди більше схожі на американців, ніж будь-які інші європейці, котрих я зустрічав. Вони дуже дружні, але не підкреслюють це. Намагаються створити нам можливий комфорт, прагнуть розважити і розважають нас. Щовечора у нас фільми і концерти. Вони дуже хороші співаки і танцюристи...»

(Із листа американського пілота лейтенанта Карла Леухорна до дружини, відправленого з Полтави 5 червня 1944 року.)

Американці знову повернулись на українську землю через п'ятдесят років — 22 вересня 1994 року. На аеродромі авіаз'єднання стратегічних бомбардувальників ВПС України вперше після війни приземлились три лайнери ВПС США: КС-10, Б-1 і Б-2. Хлібом-сіллю зустріли ветеранів другої світової Чарлі Бічама, Джо Стюарта, Лі Кула. Останній, не стримуючи сліз, мовив:

— Під час війни ми літали сюди разом і ось тепер знову поруч. Нам пощастило, бо ми опинилися у тій далекій і героїчній частині нашого життя.

Море квітів, скрекіт кінокамер. Вітання від президентів США та України.

І грізні застереження прикордонників:

— Стояти! Далі не йти! — це до журналістів.

Американці, як і півстоліття тому, — сама безпосередність. Інтерв'ю — залюбки. У літак — без проблем. Командир суперсучасного ракетоносця Б-1 капітан Нік Гателс показує мені прилади, запрошує взяти в руки штурвал. На землі заздрісні погляди військових. Наших. А три дні потому, під час демонстраційного польоту на Ту-22МЗ («Бекфайєрі») підполковника Рустама Саберова, американці не приховували свого захоплення від майстерності командира й екіпажу. Для військових льотчиків і без перекладача зрозуміло, чия техніка чого варта. Як і вишколеність тих, хто нею кермує.

А я вишукував усе нові й нові подробиці: у спогадах очевидців, власних догадках і припущеннях. Якщо йти за дослідженням Гленна Інфілда, то полтавська трагедія 22 червня 1944 року сталася з вини Кремля. Сталін мав на меті використати операцію «Френтік», щоб дискредитувати американські збройні сили як нікчемні, нічого не варті в бойових діях. Чи саме так це було, важко стверджувати однозначно. Але підступність радянського диктатора не знала меж — і це достовірний факт. До того ж, Г. Інфілд користувався щоденниками, мемуарами очевидців, сам брав у них інтерв'ю, вивчав щойно розсекречені архівні документи США, Німеччини. Отож підстави досить вагомі. Тим паче, сатанинські задуми Сталіна на світове панування не збулися. А операція «Френтік» тривала до 17 вересня 1944 року. Всього їх було сім, включали вони в себе 19 рейдів. На полтавському аеродромному вузлі 169-а авіабаза особливого призначення Радянської Армії та 559-а авіабаза ВПС США обслужили 1030 американських літаків, які здійснили 2207 бойових вильотів.

Американці відвідували не лише Полтаву. 10-17 липня 1997 року в Миргороді побувала делегація льотчиків з військової авіабази Сеймур Джонсон. Спільні польоти підполковників Івана Черненка і Блейєра Хенсена на Су-27 та підполковника Олександра Дударенка і майора Ендрі Донелі на Ф-15Е ніби ще раз підтвердили ступінь довіри сторін одна до одної і високу майстерність вояків. Складалося враження, що тоді вишкіл українських льотчиків за океаном ще когось цікавив...

Та сьогодні й це вже історія. Нерідко не в усьому зрозуміла навіть нашим батькам. А як прочитають її діти, онуки? Вірю в одне: що ніколи не буде забутий подвиг простого солдата, будь то юнак чи дівчина, американець чи українець. Вони винесли на своїх плечах головний тягар війни, знаходили спільну мову і взаєморозуміння. Разом боролись і разом перемогли.

З надією у полеглих, що прийдешні покоління не обминуть їх у пам'яті. І це збулося на солдатській могилі в селі Рибцях, коли по колу пішла фронтова поминальна чарка, а недопиту пляшку поставили до обеліска, де ще раніше якась бабуся запобігливо виклала з хустинки два шматочки хліба і два яблука: на царство Боже.

З надією у живих, що їхні нащадки ніколи не дозволять політикам паплюжити правду про війну і їхній подвиг у ній.

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

Фотокопії з архіву Олега МИТРОФАНОВА.

«Літаюча фортеця» на полтавському аеродромі, літо 1944 року.

Полтава, вересень 94-го. Традиційні хліб-сіль американським льотчикам. Другий праворуч міський голова Анатолій Кукоба.

P. S. По війні полтавське авіаз'єднання стало одним з найпотужніших у Союзі. Як і Миргородське та Пирятинське. Після 91-го полтавська авіадивізія реформувалась у полк, ракетоносці частково передали до Росії, а деякі порізали на металобрухт — згідно з вітчизняною воєнною доктриною. Пирятинську авіачастину розформовано, на черзі — Миргородська. Злітна смуга в Полтаві заростає бур'янами — жителі приміських сіл пасуть на ній кіз і корів. Є пропозиція створити тут експозицію місцевого музею авіації та космонавтики під відкритим небом. Мирну...

Змінний майстер Наталя Рудківська.

У ДОБРИХ ГОСПОДАРІВ ЩЕДРІ ЛАНИ

Заступник директора Вадим Лейві.

Із 16 цукрозаводів Хмельниччини у першій декаді жовтня працювало всього сім. Причина кризи відома: сільгоспвиробники не мають обігових коштів, щоб забезпечити сівбу, догляд та збирання буряків. Банки ж вимагають такі відсотки за кредити, що аграріям вигідніше, коли землі заростають будяками. А без достатньої кількості сировини переробній армаді нічого робити. До речі, 46 відсотків усієї солодкої продукції регіону дає Теофіпольський завод. Тут завчасно фермерам, кооперативам, орендарям було надано під цьогорічний урожай пально-мастильні матеріали, насіння, гербіциди тощо. Тож цукроварня не відчуває сировинного голоду і отримує солодкі корінці навіть з господарств інших областей.

Пропонуємо вашій увазі фоторозповідь про будні Теофіпольського цукрового заводу.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Фото автора.

Сучасна техніка — запорука успіху.

Дарують пісні красуні з художньої самодіяльності.

Кагатне поле заводу.

До солодких корінців ще й медку...

Лаборантка Олена Гуменюк.

Пацієнт скоріше мертвий, ніж живий

ДУМКА ФАХІВЦЯ

Ми продовжуємо на сторінках нашої газети дискусію про стан вітчизняної медицини. Ця тема хвилює не тільки наших читачів, які є потенційними користувачами медичних послуг, що їх надає державна система охорони здоров'я. З приводу хворобливого стану цієї системи висловлюються і фахівці медичної галузі. Сьогодні свої спостереження та поради хворій медицині висловлює відомий фахівець у галузі соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я, професор ***Олександр ГОЛЯЧЕНКО***.

Мал. Ернста ЛІЩЕНКА.

Замість прологу

Тенденція зростання смертності в Україні розпочалася від середини 60-х років XX століття, а падіння народжуваності — з початку 50-х. Саме в рік проголошення незалежності (1991) крива смертності перетнула криву народжуваності і розпочався процес депопуляції української людності. Особливістю минулого десятиліття є те, що обидва процеси набули «обвального» характеру. За роки незалежності в Україні майже на чотири мільйони людей вмерло більше, ніж народилося (8,3% чисельності мешканців України згідно з даними перепису 2001 року). За прогнозами демографів та соціальних медиків, до 2020 року чисельність корінних мешканців України зменшиться до 40 млн., а до 2050-го — до 25. Отже, процес депопуляції набув необоротного характеру.

Святе місце порожнім не буває. Орієнтовно з 2015 року прогнозується масова імміграція на Україну зайшлого люду.

Чому так сталося, має бути предметом не одного глибокого наукового дослідження в різних галузях знань, а я лише спробую висловити декілька соціально-медичних міркувань.

Профілактичний аспект: а хто корів доїтиме?

З давніх-давен медицина дійшла висновку про пріоритетність профілактики над лікуванням у збереженні й індивідуального, й громадського здоров'я. В XX столітті здійснення профілактичних заходів набуло трьох чітко окреслених напрямів. По-перше, це реалізація соціально-економічних заходів, спрямованих на поліпшення умов праці та побуту людей, як основних чинників здоров'я. Ця найважливіша ланка профілактики в радянський період наштовхувалася, однак, на об'єктивну перепону. Суть її полягала в тому, що працівник, якому платили не більш як 20% того, що він виробляв, був найдешевшим елементом виробництва. Вкладати кошти у поліпшення його здоров'я було об'єктивно недоцільним. Пам'ятаю із власної сільської практики, як проблематично було охопити доярок профілактичними оглядами. На апеляцію до голови колгоспу можна було почути: «А хто корів доїтиме?». Корова була більшою цінністю за доярку, принаймні за здохлу корову могли спитати, а померла доярка — то було природне явище.

В умовах ринкової системи працівник отримує до 80% того, що він виробляє. Збільшення числа або заміна працівників за постійного значення інших чинників виробництва призводить до зниження продуктивності праці. Тому профілактика захворювань у працівника є економічно вигідною. Отже, економічна суть профілактики захворювань і зміцнення здоров'я трудівника полягала в дотриманні економічних законів виробництва.

Другий напрям профілактики — здійснення санітарно-гігієнічних заходів, спрямованих на збереження довкілля людини. Воно потребує великих коштів. В умовах так званого ринку в самостійній Україні якщо й були прийняті деякі природоохоронні закони, то вони просто не виконуються. З усіх екологічно шкідливих виробництв саме найшкідливіші дають Україні тепер валюту — це металургійна і хімічна промисловість. Крім того, цивілізований світ скинув Україні основного забруднювача повітря — уживані автомобілі, «віком» від 8 років і старші. В густонаселеній Західній Європі припинилося зростання захворюваності на рак верхніх дихальних шляхів і легень, а в Україні ця захворюваність швидко зростає.

Третій вид профілактики — диспансеризація здорових і хворих. Її суть — в активному спостереженні за здоров'ям людей, виявленні захворювань на ранніх стадіях, коли вірогідність одужання найбільша, активному лікуванні хронічних хворих з метою забезпечення їхньої життєдіяльності та працездатності. В незалежній Україні диспансеризація із розряду обов'язкової перейшла в розряд бажаної і фактично припинила своє існування.

Алкогольний аспект: за здравіє!

Пристрасть українців до алкогольних та наркотичних засобів помічена давно. Її пояснюють тим, що на величезних степових просторах, де проживали наші предки і живемо тепер ми, буйно росте різнотрав'я, мак і коноплі. Різнотрав'я дає мед, з якого наші предки варили медовуху, приправляючи її цвітом конопель. У пізніші часи медовуху потіснила горілка. Однак до XX століття п'яниця в українському селі був усе-таки рідкістю. В XX столітті українська нація алкогольно-сивушного наступу не витримала. Згідно із соціально-медичними дослідженнями, в 1983 році на одного громадянина СРСР припадало 8,3 літра чистого (96%) алкоголю на рік. Ці дані не враховували самогоноваріння. Досліджуючи в селах Вінницької області смертність за багато років, я був вражений, коли наприкінці 60-х років почали траплятися випадки, і чим далі, тим більше, смертельного отруєння алкоголем бабусь у віці 60 років і старших.

Радянська соціально-медична наука встановила, що алкоголізм був третьою причиною смерті (після серцево-судинних захворювань і злоякісних новоутворень). У середньому, враховуючи його вплив на перебіг багатьох захворювань, алкоголь знижував пересічну тривалість життя орієнтовно на 20 років.

Згідно з медичними дослідженнями, рубіж у 20 літрів абсолютного алкоголю у середньому на одну душу є критичним: наступає не лише моральна, а й фізична деградація нації. Саме такий рубіж Україна перейшла в 2000 році. В Україні указом Президента прийнята програма про репродуктивне здоров'я та програма Кабінету Міністрів про здоров'я нації до 2010 року.

Медичний аспект у грошових знаках

Теперішній системі медичної допомоги в Україні я дав би таке визначення: «Велетенська за розмірами і вкрай низька за якістю система, негативні наслідки діяльності якої переважили позитивні». Ця система забезпечує кожній жінці до 30 років десь 5—6 абортів, робить її хронічно хворою і нездатною до дітонародження. Сучасні види медичної допомоги (наприклад, аортовінцеве шунтування, штучний гемодіаліз, пересадка органів і систем) жителям України практично недоступні. Для ілюстрації: за потреби орієнтовно 50 тисяч операцій на серці в рік з приводу аортовінцевого шунтування — робиться декілька сот.

Вітчизняні медики за своєю кваліфікацією не поступаються колегам із США чи Німеччини, однак надати сучасні види допомоги за 130 гривень у середньому на одного мешканця (в США 4 тис. доларів), які виділяються в Україні на охорону здоров'я, не можна. Медична послуга — це товар. Дороговартісний товар, а саме такими є сучасні види медичної допомоги, за наші гроші не купиш. Крім того, за інших рівних обставин, чим нижча вартість товару, тим нижча його якість.

Є, однак, одна особливість української охорони здоров'я, яку лишень недостачею коштів пояснити не можна. Зробимо прості розрахунки: якщо 1,2 млн. співробітників (стільки їх тепер нараховується в системі охорони здоров'я України) помножити на 190 грн. (пересічна місячна заробітна плата в системі) помножити на 12 місяців, поділити на 0,12 (частина заробітної плати у всіх витратах на медичну допомогу), це дорівнюватиме орієнтовно 22 млрд. грн., або 40% бюджету України за 2002 рік. Зауважте, це за умови, що заробітна плата становить лише 55% до середньої в народному господарстві, якою вона мала б бути, згідно з «Основами законодавства України про охорону здоров'я». Щоб її підняти до цього рівня, то треба було б на охорону здоров'я витратити весь бюджет.

Отже, «вихід» знайдено в тому, що заробітна плата медиків скорочена вдвічі, а її питома частка у витратах сьогоднішніх українських лікувальних закладів становить 80—90%. Усе інше (медикаменти, харчі, білизну, а невдовзі медичні апарати і ліжка) хворі мають приносити із собою. Така система не здатна продукувати дорогі (якісні) медичні послуги, а лишень дешевенькі (малоякісні). Отож функціонери від медицини, не розуміючи внутрішньої економічної нездатності системи української медичної допомоги (щоб її розкрити, треба окрема велика стаття), заспокоюючи громадськість і навіть аргументуючи наближення до європейських стандартів, наводять мільйонні числа відвідувань амбулаторій і поліклінік, мільйонні цифри ліжко-днів, сотні тисяч оперативних втручань, більшість яких становлять вищеназвані аборти, розтини гнояків та апендоктомії.

ПРОБЛЕМА

"Продажне" здоров'я

Сьогодні майже всі розмови про українську медицину зводяться до її фінансування. Йдеться про якість медичних послуг чи про хабарництво серед людей у білих халатах, відповідь, що нібито прояснює і виправдовує ситуацію, одна — немає грошей. Чи то насправді їх немає, чи, може, просто їх не вміють доцільно використовувати? З цього приводу цікавим є дослідження стану фінансування медичної сфери на тлі загальноекономічного клімату в державі, здійснене колективом відомих вітчизняних медиків та вчених під назвою «Стратегічні напрями розвитку охорони здоров'я в Україні».

Витрати на охорону здоров'я за рахунок усіх джерел фінансування в 1996—2000 роках зростали нижчими темпами, ніж ВВП, стверджують автори «Стратегічних напрямів». Тому частка загальних витрат на медицину в структурі внутрішнього валового продукту зменшилася з 4,6% у 1996 році до 3,7% — у 2000-му.

Аналітики проводять паралель між рівнем життя населення країни та станом його здоров'я. Скорочення реальних грошових доходів більшості населення, його платоспроможності зумовило погіршення структури споживання. В сукупних витратах сімей найбільша частка припадає на харчування — 65%, на оплату послуг — 16,5% і лише 12% — на придбання непродовольчих товарів. За останні роки значно погіршилася й якість харчування. Порівняно з 1990 роком споживання на душу населення м'яса зменшилося на 52%, молока — на 44%, яєць — на 42%, рибних продуктів — на 59%.

Із погіршенням життя пов'язане зниження рівня самозбережної поведінки населення та піклування про своє здоров'я. За даними проведеного торік Держкомстатом дослідження про доступність для населення медичних послуг та лікарських препаратів, третина українських сімей, члени яких потребували медичної допомоги, не змогла задовольнити ці потреби. Основною причиною цього переважна більшість респондентів назвала занадто високу вартість ліків, виробів медичного призначення та послуг системи охорони здоров'я.

Ці дані свідчать, по-перше, про зменшення можливостей лікувальних закладів забезпечувати населення декларованою Конституцією безоплатною медичною допомогою. По-друге, про зростання вартості одиниці послуги та ліків. По-третє, про використання галуззю ринкових відносин, коли за умови неможливості отримання офіційної плати фактична оплата називається пожертвою. І по-четверте, про початок розвитку нової форми взаємовідносин населення, роботодавця та медичної установи — медичне страхування.

А поки що, на відміну від інших галузей народного господарства, охорона здоров'я України майже цілком залежить від державного бюджету. Розвиток і залучення інших джерел фінансування стримується і недостатнім зацікавленням приватного сектору, і негативним ставленням з боку державних органів управління МОЗ до підприємницької діяльності в медичній сфері в цілому.

Отже, медичний сервіс залишається надмірно регульованим з боку держави. Водночас так званий тіньовий сектор в охороні здоров'я породжує цілу низку небажаних наслідків: зростає корупція серед частини медпрацівників, а найбідніші верстви населення взагалі не можуть отримати належну медичну допомогу.

А державна медична система потерпає від хронічного браку коштів. Фінансування галузі послідовно знижується протягом семи останніх років. Бюджетні асигнування сьогодні покривають лише незначну частину від потреб, і ситуація постійно погіршується. Пацієнти платять за ліки і витратні матеріали, харчування, білизну, оплачують послуги молодшого медперсоналу. Поширені неофіційні платежі лікарю. Суми, що їх вимагають від хворих або їх родичів, є значними, і більшість громадян неспроможна їх сплачувати. З цього приводу Міністерство охорони здоров'я України пропонує зробити законною плату за надання медичних послуг. Медичне відомство готує зміни до законодавства, що регулює його діяльність, якими хоче ввести офіційні поняття «медична послуга» та «медична допомога». Це, за словами Міністра Віталія Москаленка, дасть змогу офіційно брати гроші за медичні послуги. Тобто те, що нині робить майже кожен пацієнт (неофіційне фінансування медичної галузі із власних інтересів) буде легітимним.

Ольга ВАУЛІНА.

ФОТОФАКТ

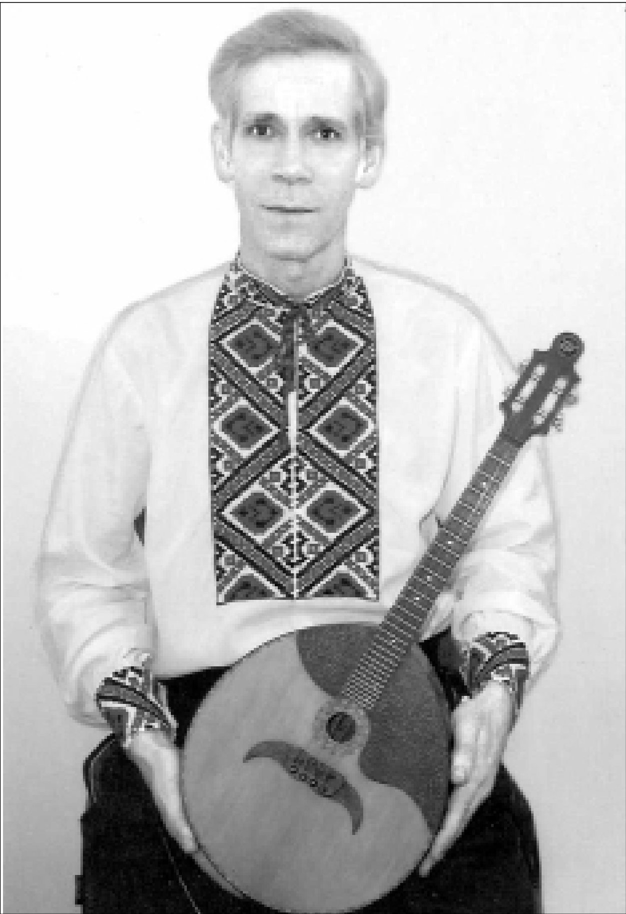
Одним з лікувальних див світу можна без перебільшення вважати курорт Карлові Вари з його цілющими мінеральними джерелами. От уже вчетверте поспіль на запрошення «Бальнео Подебрати» батьки возять сюди Артема. Мінеральні води Карлових Вар допомагають юнакові долати серйозне захворювання крові, стабілізувати обмін речовин в організмі.

На знімку: Іван Курас з дружиною і сином Артемом.

Фото Анатолія ЗЛЕНКА.

Плакала кобза

Фото автора.

Щоб глибоко відчувати, потрібно багато вистраждати. Щоб творити, потрібно мати в серці «те, що не вмирає».
Юлію Збандуту, синові красуні-українки та приазовського грека, доля щедро відміряла й того й іншого. Про його шлях, сповнений болю й тривог, надій й розчарувань, високого одухотворення й драматизму, найкраще може розповісти Музика. Головна дійова особа Юлійового життя...

Батьки

З фронту Федір Збандут писав Таїсії, своїй «прекрасній Таїс», що коли народиться син, щоб назвала його Юлієм. Старшому синові він, історик за фахом і за духом, дав ім'я Гарія. Доньку назвав Аллою. Втім, вони обоє, Таїсія і Федір, безмежно закохані одне в одного і в історію, культуру, музику, неодмінно хотіли дати дітям красиві, милозвучні, рідко уживані імена. Молоді історики свято вірили, що ім'я також формує світогляд і характер людини, «веде» її по життю. Очевидно, вони не помилялися. В цьому переконався Юлій, коли став старшим за свою маму.

Після визволення України Таїсія з дітьми повернулася з евакуації до Маріуполя. В наскрізь промерзлій квартирі теплішало лиш тоді, коли приходили листи з фронту. Як вона чекала їх! Здавалося, що сам Федір приходив тієї миті в їхнє убоге помешкання і воно світлішало, яснішало, немов у нього заглядало сонце.

І раптом, у сорок п'ятому, листи від Федора припинилися. Мов зранена чайка, квилила-тужила над дітьми Таїсія, чекаючи найстрашнішого. І воно, те невідворотне, сталося.

...В одному з боїв пораненого Федора Збандута не підібрали санітари. Контуженого, без ознак життя, його сприйняли за вбитого. І лиш солдатська Доля руками медсестри Валюші витягла артилериста зі свинцевого пекла. Через кілька діб він опритомнів у медсанбаті. Відчув ніжний дотик руки. Підняв важкі повіки і зустрівся з синім поглядом своєї рятівниці...

Навіть по завершенні фронтових доріг Валентина ще довго виходжувала по шпиталях і клініках зраненого капітана.

У 1946-му Таїсія тяжко захворіла. Від недоїдання нездужали старші діти. А кволий Юлик уже не міг піднятися з ліжка. Ледь живого його забрали до лікарні. Тільки-но піддужчав, перевели спочатку до одного притулку, а потім — до другого. І сказали, що тепер це його дім. Бо мами в нього більше немає...

Після шпиталів Федір Збандут повернувся до Маріуполя. Вдома застав лиш Аллу і Гарія. Довго шукав меншого сина, та сліди п'ятирічного Юлика загубилися. У цей час його, колишнього офіцера і педагога за освітою, призначили директором Маріупольського дитячого будинку. Якось на нараді до нього підійшла колега з приміського сиротинця. Обережно розпитавши Федора Івановича про родину, запитала, чи нема в нього ще одного сина. Бо дуже вже їх маленький «музика-Юлик» схожий на Федора Івановича. Щоправда, хлопчик недужий і лікарі побоюються за його життя.

Федір Збандут кинувся до сирітського притулку. Серед обстрижених наголо хлопчиків він одразу впізнав кароокого Юлика. «Синочку! Ось який ти в мене... Я тебе знайшов...», —тільки й вимовив рано посивілий чоловік у сірій шинелі.

Утретє Юликове життя, як колись його татові, врятувала Валюша. Бог не послав їй своїх дітей, і ця добра жінка замінила йому матір.

Музика

Вона ввійшла в його життя природно, як мамина колискова пісня. Таїсія дуже гарно співала українських народних пісень, грала на багатьох музичних інструментах. І дуже раділа, коли помітила талант молодшого сина. Хлопчик мав чудовий слух і голос. Йому вистачало одного прослуховування мелодії, щоб відтворити її до найменшої точності. «Будеш, Юльку, співаком, або й композитором!» — щоразу хвалила мама синів «концерт», і її палко підтримували сусіди-слухачі. «Без музики, як без повітря, я б не прожив і дня на цьому білому світі», — скаже через багато років посріблений сивиною музикант.

Від батька Юлій перейняв пристрасть до майстрування. Підлітком не лише грав на всіх клавішних та струнних музичних інструментах, а й пробував деякі з них виготовляти.

Під час навчання в Артемівському музичному училищі його віртуозною грою на балалайці і домрі захоплювалися всі. Хлопець перемагав на конкурсах, брав участь у великих концертах. Трьом найталановитішим випускникам училища Євгену Мартинову, Івану Карабицю та Юлію Збандуту викладачі пророкували блискуче мистецьке майбутнє.

Щодо перших двох саме так і сталося. Юлію ж судилося торувати шлях «через тернії до зірок». Після служби в армії, виступів в оркестрі народних інструментів Харківської філармонії, у знаменитому джаз-оркестрі Валентина Іванова доля привела Збандута до Черкас. Знайомство з уславленим Черкаським державним заслуженим українським народним хором та його солістками Раїсою Кириченко та Ольгою Павловською надихнуло музиканта на створення пісень. Одну з перших, «Росава», на слова черкащанина Володимира Грибенка, він написав для «неповторної Раї». Пісня вийшла напрочуд світла, мелодійна, красива, і її з радістю почала розучувати молода співачка. Були в тексті пісні й такі слова:

«... Тихо плине
у травах і росах,
Ніжну пісню
співає мені:
Плем'я мирних
і дужих росів
Народилось в моїй
стороні.
Серцем щирим
пишаюсь, радію,
Знаю істину нашу
святу:
Почалися Русь
і Росія
У моїм українськім
краю...»

Що й казати, на першому ж прослуховуванні чарівної «Росави» ідеологи-«інтернаціоналісти» втратили дар мови. Для них це було нечуваним зухвальством, страхітливим святотатством стверджувати, що «вєлікая і нєдєлімая» починалася осьдечки тут, на берегах тихоплинних Росі та її посестри Росави... Пісню, ясна річ, поклали у глибоку шухляду, а Збандута «зняли» згодом з відповідальної посади — керівника Черкаської обласної філармонії.

Ті ж таки «іржаві ножиці цензури» покремсали й пісню «Сині очі Дніпра». Переляки-ідеологи зарахували її до «особливо шкідливих». Бо вона також була сповнена синівської любові до України...

Якось, після чергових «розбірок», підійшла до Збандута Раїса Кириченко і з гіркотою мовила: «То що, Юлію Федоровичу, скоро нам заборонять навіть вимовляти слова «український», «Україна»... До чого ж воно йдеться?»...

Справжнім відкриттям для Збандута стала у ті часи неозора глибочінь української ліричної поезії. Його пронизані теплом і любов'ю пісні взяли до свого репертуару відомий дует Діани та Василя Матющенків, ансамбль «Росава», молоді талановиті співачки Інна Лементар та Даша Павлишина. Багато пісень на слова черкаського поета Володимира Даника виконує сам композитор. Зокрема, їх спільний твір «Пісня про Трускавець» завоювала визнання в конкурсі і Юлій Збандут відкривав нею гала-концерт у уславленому місті-курорті.

Нову хвилю творчого піднесення викликало в Юлія Федоровича знайомство з творчістю поетів-шістдесятників. Утім, це було, за словами автора пісень, навіть не натхненням, а «просто осяянням». Музика до поезій Бориса Олійника, Ліни Костенко, Миколи Вінграновського «ніби лилася з небес». Записаний і подарований Борисові Олій-

АКТУАЛЬНО

Реабілітація пам'ятника

До двохсотрічного ювілею Харківського університету вирішили перенести пам'ятник Василю Каразіну, засновнику цього вузу, в достойніше місце. Нині образ ученого, просвітителя, громадського діяча, працею якого і місто перетворювалося на центр культури і науки, знаходиться на задвірках університетської будівлі. Спочатку Каразін був у немилості в царського режиму, потім — у радянського. І тільки тепер настав час відновити історичну справедливість.

Але з'ясувалося, що важко знайти підходяще місце для пам'ятника. Найімовірніше, він підніметься на клумбі перед центральним входом до університету. Щоправда, згоди на це архітектурних відомств ще немає. Автори пам'ятника — знамениті архітектор Бекетов і скульптор Андріалетті. Їх витвір гідний найкращої міської площі. Але центр уже «перенаселений» монументами.

Повернути Каразіна із забуття планують наступного року. Грошей на це поки що немає, але прихильники ідеї впевнені, що вони обов'язково знайдуться. І що урочистості з нагоди ювілею Харківського університету, а також ушанування його засновника стануть святом усього міста.

Якщо пам'ятник перенесуть, то нове місце буде четвертим для Василя Каразіна. Монумент створювався до сторіччя університету і спочатку стояв у його саду. Потім пам'ятник переносили на вулицю Університетську, де раніше розташовувався вуз.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Слід у мистецтві й на... бетоні

Під час заміни покриття території навколо Одеського театру музичної комедії імені Михайла Водяного народилася ідея створити на театральній площі, що оновлюється, «Алею зірок». Там актори зможуть залишати відбитки своїх рук і ніг, попередньо зоставивши, звісна річ, гідний слід у мистецтві. Щось подібне вже є, як відомо, в Лос-Анджелесі. А тепер буде і в Одесі.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Говоримо про Ільфа,

МАЛОВІДОМЕ ПРО ВІДОМИХ

Небагато навіть у світовій літературі прикладів отаких творчих тандемів, який утворили автори популярних романів «Дванадцять стільців» і «Золоте теля», чималої низки оповідань, нарисів, фейлетонів. Тож, кажучи про одного з письменників, аж ніяк не обійти його побратима-співавтора. Втім, навіть не співавтора. Бо самі Ільф і Петров вважали себе... одним автором. Ось як вони про це свого часу написали (наводжу мовою оригіналу, тобто російською, щоб уникнути подвійного перекладу й можливих перекручень):

«Составить автобиографию автора «Двенадцати стульев» довольно затруднительно. Дело в том, что автор родился дважды: в 1897 году и в 1903 году. В первый раз автор родился под видом Ильи Ильфа, а во второй раз — Евгения Петрова.

Оба эти события произошли в городе Одессе.

Таким образом, уже с младенческого возраста автор начал вести двойную жизнь. В то время как одна половина автора барахталась в пеленках, другой уже было шесть лет и она лазила через забор на кладбище, чтобы рвать сирень. Такое двойное существование продолжалось до 1925 года, когда обе половины впервые встретились в Москве...»

І все ж, мусимо зауважити, 16 жовтня відзначають ювілей не двох половинок отого автора, а однієї — Іллі Ільфа: саме він, старший, з'явився на білий світ рівно 105 років тому. Отож, певно, буде цілком виправдано саме про нього сказати тут дещо більше, аніж про другу «половинку».

Спочатку Ільф був зовсім не Ільфом (як і Петров — не Петровим), а Іллюшею Файнзільбергом і займався зовсім не літературною творчістю. А чим? Пошлемося на авторитетного свідка-сучасника (не нашого — Ільфа) — Костянтина Паустовського:

«В то время Илья Арнольдович Ильф еще не был писателем, а ходил по Одессе в потертой робе, со стремянкой и чинил электричество. С этой стремянкой на плече Ильф напоминал длинного и тощего трубочиста из андерсеновской сказки.

Ильф был монтером, работал он медленно. Стоя на своей стремянке, поблескивая стеклами пенсне, Ильф зорко следил за всем, что происходило у его ног, в крикливых квартирах и учреждениях.

Очевидно, Ильф видел много смешного, потому что всегда посмеивался про себя, хотя и помалкивал. Десятки Остапов Бендеров, пока еще не описанных и не разоблаченных, прохаживались вразвалку мимо Ильфа. Они не обращали на него особого внимания и лишь изредка отпускали остроты по поводу его интеллигентского пенсне и вздернутых брюк. Иногда они все же предлагали Ильфу соляную кислоту (из продажи она давно уже исчезла) для паяльника или три метра провода, срезанного в синагоге.

Ильф в таких случаях вступал в оживленный торг, исключительно с целью выслушать новейший набор одесских острот, клятв и проклятий».

Ось, з'ясовується, де воно — джерело гумору й сатири майбутнього письменника. Недарма монтер (а ще — кресляр, робітник авіазаводу й фабрики ручних гранат, статистик, бухгалтер) невдовзі став редактором гумористичного журналу «Синдетикон», у якому писав вірші під... жіночим псевдонімом. Саме тоді Ісаак Бабель у своїй передмові до збірки семи одеських авторів-початківців, що готувалася до випуску, одному з них дав таку коротку, але вичерпну характеристику: «По Ильфу, люди — замысловатые актеры, подряд гениальные». Зваживши на отаку оцінку, Ілля Ільф залишає Одесу й перебирається в 1923 році до Москви, де цілком віддається роботі в газетах та гумористичних журналах.

Водночас не дрімав, усотував одеську ментальність, скажемо принагідно, і Євген Петров (насправді — Катаєв). Він ще 17-річним, закінчивши класичну гімназію, стає кореспондентом Українського телеграфного агентства, потім протягом трьох років служить інспектором карного розшуку. Ганяється за молодим і привабливим крадієм Красавчиком (згадай-

й сміялася...

нику пісенний магнітоальбом «Волосся золоте крило» схвилював поета до глибини душі. На свій урочистий ювілейний вечір, який відбувся торік в Українському домі, Борис Ілліч запросив «для пісенного прологу» черкаського композитора. Пісня на вірш Олійника «Музика», виконана її автором Юлієм Збандутом, стала окрасою вечора.

Якщо Борис Олійник чув усі 14 пісень, написаних на його вірші, то Миколі Вінграновському та Ліні Костенко Юлій Федорович лиш готує передати магнітоальбоми з піснями на «їх геніальну поезію». «Я нічого не хочу від цих великих, видатних людей, — поділився думками. — Мене вражає, вивищує їх поетичне високе слово... Я глибоко відчуваю, розумію душу їх поезії. Віршовані рядки самі перетворюються на музику, я лиш встигаю її записувати».

...За останні двадцять років Юлій Збандут написав понад півтисячі пісень!.. Більшість із них він виконує сам. І терпляче чекає того часу, коли на Національному радіо і телебаченні настане їх день. Коли обриднуть «шлягери» і запанує в ефірі справжня поезія і така само неповторна музика...

Маестро

Недарма кажуть: якщо людина талановита, то талановита вона в усьому. Це стосується й мого героя.

....Ще в часи захоплення електрогітарами уклав якось Збандут парі з друзями-музикантами. Він заявив, що змайструє двогрифну електрогітару — не гіршу, ніж ті, на яких грають, до прикладу, хлопці з ансамблю «Червоні гітари». Юлій парі виграв. Бо він уже мав чималий досвід виготовлення струнних музичних інструментів. А коли взявся за електрогітару, спочатку сам сконструював компактні верстати з програмним керуванням, преси для виготовлення мембран і дифузорів, інші пристрої. І зробив чудову гітару. Згодом, щоб не «простоювало» його обладнання, взявся за вдосконалення балалайки і домри. Втім, поштовхом до цієї праці послужила... фреска, побачена ним на одній із стін Софії Київської. На ній було зображено давньоруські музичні інструменти. Яке ж було здивування Юлія, коли він упізнав у них «прабатьків» сучасної балалайки і домри! Отже, ці струнні народні інструменти по праву можна назвати українськими! Збандут змайстрував оригінальної конструкції і широкого діапазону звучання домру і назвав її «Україною». Тоді ж таки газета «Культура і життя» написала про черкаського маестро, учасника всеукраїнської виставки: «Чудовим дизайном, оригінальною конструкцією, польотністю звуку вражали домри Юлія Збандута. За всім цим — 15 років пошуків звукових параметрів... Юлій Збандут — людина, одержима ідеєю удосконалення, він — і музикант, і конструктор, і винахідник, і акустик».

Ці захопливі слова повторили й науковці Музею народних інструментів, що на території Києво-Печерської лаври. Виготовлені черкащанином старовинні музичні інструменти: гудок, зозуля, очеретина, балалайка щойно з'явилися на «світ Божий», одразу ж були закуплені для експозиції цього музейного закладу.

Однак найзаповітніша справа життя Збандута-майстра — «приборкання» його улюбленої, «непокірної» кобзи — була ще попереду. Рік за роком наближався він до мети. Конструював новий корпус, проводив акустичні дослідження, удосконалював звучання низького і високого регістрів... Невтомні пошуки і одержимість винахідника увінчалися успіхом. Нова українська чотириструнна кобза, унікальна за формою і звучанням, посіла особливе місце серед національних струнно-щипкових інструментів. На основі останніх найновіших акустичних досягнень Збандуту вдалося добитися найскладнішого: чистого, якісного, сильного і рівного звучання кобзи по всьому діапазонові. Тривалість звуку після удару по струні сягнула більше 10 секунд! Це ще не вдавалося нікому. Майстер винайшов свою «систему замкнутої ударної хвилі», котра дає унікальний акустичний ефект. Кобза Збандута поєднала в собі можливості старовинних струнних інструментів із сучасною скрипкою й українською домрою. На ній можна виконувати навіть класичні скрипкові твори!

...Коли «черкаський Страдіварі» привіз свою кобзу «на випробування» до Української Національної музичної академії, вражений і захоплений винаходом професор Микола Білоконєв довго не випускав з рук диво-інструмент. Він награвав на ній народні мелодії, твори Чайковського, Лисенка, Глієра, і кобза то бриніла-співала, то сумувала і плакала, то раділа і сміялася... Його колега професор Микола Давидов вигукнув: «Вона має душу! Це справжня перлина! Ви, Юлію Федоровичу, зробили переворот у царині народних інструментів!»

Найвищу оцінку авторському винаходові дав також головний диригент-художній керівник Національного оркестру народних інструментів України професор Віктор Гуцал. «Ми безмежно вдячні талановитій людині Юлію Федоровичу Збандуту за подвижницьку працю, — сказав Віктор Омелянович. —Більше століття не вдосконалювалася кобза, національний інструмент, котрим ми всі пишаємося. Кілька десятиліть жоден майстер не брався за його виробництво. Бо це праця надзвичайно складна і копітка. Тепер ми маємо надію, що й наш оркестр поповниться новими кобзою-примою, кобзою-альтом, кобзою-тенором — усього дванадцятьма інструментами... Тільки б підтримали нашого маестро на державному рівні...»

Поки в Українському інституті промислової власності Державного департаменту інтелектуальної власності готуються запатентувати авторський винахід «Українська чотириструнна кобза», Юлій Збандут виношує нові ідеї і проекти виробництва музичних інструментів. А ще мріє про свій авторський вечір, на якому звучали б його пісні на вірші Ліни Костенко, Миколи Вінграновського, Бориса Олійника, Василя Герасим'юка, Світлани Короненко, Станіслава Шевченка... Щоб промовляла до людей його чотириструнна кобза. І щоб приїхала легендарна Раїса Кириченко і заспівала його невмирущу «Росаву»...

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімку: «черкаський Страдіварі» Юлій Збандут із новою кобзою.

У НОМЕР

■ ***Конкурси***

Призи — подільським листоношам

Хмельницька обласна рада та регіональний корпункт газети «Голос України» оголосили конкурс серед зв'язківців області на найкраще проведення передплати парламентської газети на 2003 рік.

Переможців визначатимуть за трьома категоріями:

— серед листонош з населенням до 1000 жителів;

— серед листонош з населенням від 1000 мешканців і більше;

— серед керівників підприємств поштового зв'язку, які забезпечать найбільший приріст тиражу до 1.01.2003 року.

За підсумками передплати в січні 12 кращих зв'язківців за поданням облпошти будуть відзначені грамотами та цінними подарунками Хмельницької обласної ради.

Від корпункту газети двом зв'язківцям буде вручено санаторно-курортні путівки, трьох заохочено грошовими преміями по 600, 500 і 400 гривень.

Михайло ВАСИЛАШКО.

ВІД РЕДАКЦІЇ. ***У разі, якщо область виконає контрольні показники, не залишиться осторонь цієї акції і редколегія газети «Голос України». Вона належно відзначить активну позицію керівників облпошти та її міськрайонних структур у проведенні передплати.***

■ ***Пригоди***

Морський закон

Суховантажне судно «Юрій Двожильний» під українським прапором прямувало з порту Маріуполь (Донецька область) у Стамбул. 8 жовтня через 15 хвилин після півночі, перебуваючи приблизно за 35 миль на південний схід від Ялти, теплохід одержав сигнал «SOS» — його у нічному бурхливому морі подавав екіпаж російської яхти «Мир». Як з'ясувалося, судно йшло маршрутом Стамбул—Новоросійськ повз кримські береги і з незрозумілої для екіпажу причини почало швидко заповнюватися водою і тонути.

Капітан теплохода Анатолій Корабльов, визначивши координати потерпаючої яхти, прийняв рішення змінити курс і йти на допомогу. По радіо доповіли про цю надзвичайну подію в Ялтинський портонагляд. Звідти звістка про нещастя полетіла у Київ — у МНС. Оперативна служба міністерства передала цю інформацію в Севастопольський морський рятувально-координаційний центр. Через дві години «Двожильний» прибув у зазначений район і почав пошук. У нічних умовах і при силі вітру в 12—14 м/сек це було геть непросте завдання, але екіпаж теплохода з ним впорався успішно — о 4 годині 40 хвилин ранку на поверхні моря був помічений надувний пліт з трьома членами екіпажу яхти, яка на той час вже потонула. Українські моряки підняли потерпілих на борт, надали їм першу медичну допомогу.

Як розповів старший оперативний черговий Державної пошуково-рятувальної служби на водних об'єктах (ДПРСВО) МНС Микола Вижак, повідомлення про нещастя з російськими моряками і їх місцезнаходження передали на всі судна Чорноморсько-Азовського басейну, але найближче до місця події був «Юрій Двожильний».

Ми зателефонували в Ялту. Капітан портонагляду Микола Племінник повідомив, що врятовані 30-річний капітан яхти Руслан Ачхо і його матроси Олександр Дудов (24 роки) і Геннадій Ламзін (43 роки) почуваються цілком задовільно.

За словами потерпілих, одразу після опівночі вони відчули глухий удар у корпус яхти. Невдовзі знайшли нижче ватерлінії пробоїну довжиною близько 20 сантиметрів. Моряки припускають, що вона була зроблена якимось важким притопленим предметом.

Росіяни дуже вдячні своїм рятівникам. Після проходження необхідних прикордонних формальностей вони виїдуть на батьківщину.

Цікава аналогія: лише вісім днів тому російський теплохід «Гагарін» урятував трьох українських моряків. 29 вересня пізно ввечері він майже випадково знайшов трьох осіб на напівзатопленій яхті-катамарані «Біловеж» і підняв їх на борт. Як згодом з'ясувалося, українське судно на переході морем із Севастополя в Новоросійськ не витримало шторму і почало тонути в південно-західній частині Чорного моря — досить далеко від кримських берегів (у зоні відповідальності Туреччини). Через штормові умови «Гагарін» притоплену яхту, яка все ще трималася на воді, взяти на буксир не зміг — її довелося залишити на волю хвиль, а екіпаж росіяни висадили у порту Керч. Історія, як бачите, повторилася, з тією лише різницею, що цього разу все сталося за 17 миль від Гурзуфа і тепер уже українські моряки врятували трьох російських яхтсменів.

Мимоволі спадає на думку: отак і допомагаємо одне одному в екстремальних ситуаціях по черзі майже як на замовлення — закони морського братерства непорушні. І нехай так буде завжди.

Володимир ПАШИНСЬКИЙ,
прес-служба МНС.

а на думці маємо й Петрова

мо повість Олександра Козачинського «Зелений фургон» і одноіменну кінострічку за нею, де Красавчик — то сам Козачинський, а міліціонер Володя Патрикеєв — Петров; вони сиділи за однією партою в гімназії, а потім їхні шляхи отак полярно розійшлися)... До Москви Євген Петров переїхав того самого 1923 року, щоб теж працювати в газетах і гумористичних журналах. І — зустрітися, познайомитися невдовзі там з одеситом Ільфом. Аби писати в дві руки. Як це у них виходило? Вони й самі того не могли пояснити. А надокучливих відсилали до «...прикладу співаків, які співають дуети і почуваються при цьому відмінно».

Зайве, думається, тут щось розповідати про написане ними. Таке не переказується — із захопленням читається. І досі літературознавці ламають голову над феноменом співпраці Ільфа і Петрова. Ніхто не може достеменно сказати, хто грав першу, а хто другу скрипку в цьому чудовому дуеті й чи взагалі можливий такий поділ. Та й не дует це, власне, був — лунали ж не два голоси, вони злилися в один. Може, письменники тому зійшлися, що були абсолютно однаковими за характерами свого літературного обдаровання? Чи, може, навпаки, будучи геть різними, доповнювали один одного? Мабуть, і перше, й друге. Єдине, що можна стверджувати, так це те, що обидва письменники однаково майстерно володіли рідкісним і чудовим обдаруванням істинно веселого й розумного сміху, яким щедро наділяли героїв своїх творів. Без такого обдарування обох отой тандем, звичайно, ніколи не склався б. І хтозна, чи зміг би кожен з них окремо, наодинці, написати щось подібне до створеного вдвох. Навряд. Недарма, коли Ілля Ільф аж надто захопився фотографією, віддаючи їй мало не весь час, Євген Петров не без гумору скаржився: «Было у меня на книжке восемьсот рублей, и был чудный соавтор. Я одолжил ему свои восемьсот рублей на покупку фотоаппарата. И что же? Нет у меня больше ни денег, ни соавтора... Он только и делает, что снимает, проявляет и печатает. Печатает, проявляет и снимает». А через це, мовляв, довелося навіть на цілий рік відкласти роботу над «Золотим телям»...

Фото з архіву «ГУ».

Між іншим, навесні цього року дочка письменника Олександра Ільф уперше влаштувала в Одесі виставку фоторобіт батька. Вони — оригінальні й несподівані — засвідчують неабиякий хист Іллі Ільфа і як фотохудожника.

...Лише десять років працювали в тандемі Ільф і Петров, а який глибокий слід залишили вони не просто в літературі — в культурі, суспільному житті загалом. Слід, який і досі не тільки не міліє, а, здається, дедалі поглиблюється. Вони з'явилися на світ з різницею в шість років, майже такий термін і між датами їхньої трагічної загибелі. Ілля Ільф пішов з життя у 1937-му, Євген Петров — у 1942-му, встигни написати ще, сам на сам, «Фронтовий щоденник».

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

ОГОЛОШЕННЯ

Звіт про прибутки та збитки КБ на 1 жовтня 2002 року "МТ-БАНК" Кременчук

(коп.)

Символ	Стаття доходів	Усього
	Доходи	5456552821
60	Процентні доходи	3979808968
601	Процентні доходи за коштами, розміщеними в інших банках	218633536
602	Процентні доходи за кредитами суб'їктам господарської діяльності	3741212405
603	Процентні доходи за кредитами органам загального державного управління	5251460
604	Процентні доходи за кредитами фізичним особам	12149234
605	Процентні доходи за цінними паперами	391232
609	Інші процентні доходи	2171101
61	Комісійні доходи	1093903248
610	Комісійні доходи за операціями з банками	1039964
611	Комісійні доходи за операціями з кліїнтами	1092863284
62	Результат від торговельних операцій	300487214
63	Інші банківські операційні доходи	78151890
630	Дивідентний доход	786396
639	Інші банківські операційні доходи	77365494
64	Інші небанківські операційні доходи	4201501
	Витрати	3905473860
70	Процентні витрати	836030993
701	Процентні витрати за коштами, отриманими від інших банків	91026670
702	Процентні витрати за коштами до запитання суб'їктів господарської діяльності	160516731
703	Процентні витрати за коштами бюджету та позабюджетних фондів Украони	25146
704	Процентні витрати за коштами фізичних осіб	584462446
71	Комісійні витрати	56350619
73	Інші банківські операційні витрати	182110794
74	Інші небанківські операційні витрати	1771545575
740	Витрати на утримання персоналу	844716446
741	Сплата податків та інших обов'язкових платежів крім податку на прибуток	26563093
742	Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів	568306639
743	Інші експлутаційні витрати	153410060
744	Витрати на телекомунікації	80362351
745	Супутні небанківські операційні витрати	63923879
749	Інші небанківські операційні витрати	34263107
77	Відрахування в резерви та списання безнадуйних --------------- активів --------------------	794014044
	Прибуток до сплати податку	1816500796
79	Податок на прибуток	265421835
	Чистий прибуток	1551078961

Голова Правління **Гребінський Л.А.**
Головний бухгалтер **Сороколат А.М.**

Баланс на 1 жовтня 2002 року "МТ-БАНК" Кременчук

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	01-10-2002 р.
	АКТИВИ	
1.	Кошти та залишки в НБУ	69705
2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	25
3.	Кошти в інших банках	79143
4.	Цінні папери на продаж	7955
5.	Кредити та заборгованість кліїнтів	231648
6.	Інвестиційні цінні папери	2924
7.	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	99
8.	Основні засоби та нематеріальні активи	45942
9.	Нараховані доходи до отримання	5413
10.	Інші активи	15358
11.	Усього активів	458212
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	
12.	Кошти банків	20000
13.	Кошти клієнтів	305986
14.	Нараховані витрати до сплати	1552
15.	Інші зобов'язання	4910
16.	Усього зобов'язань	332448
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	
17.	Статутний капітал	54354
18.	Акції, викуплені в акціонерів	-66
19.	Чистий прибуток	15511
20.	Емісійні різниці	27
21.	Резерви	26379
22.	Нерозподілений прибуток у тому числі,	29559
23.	Усього власного капіталу	125764
24.	Усього пасивів	458212

Голова Правління **Л.А.Гребінський**
Головний бухгалтер **А.М. Сороколат**

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗАТ "УКРАЇНСЬКИЙ КРЕДИТНИЙ БАНК" ЗА III КВАРТАЛ 2002 РОКУ

(Ліцензія НБУ №16 від 26.10.2001 р.)

БАЛАНСОВИЙ ЗВІТ

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	01.10.02	01.01.02
	АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	27 300	22 011
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0	0
3	Кошти в інших банках	110 428	90 490
4	Цінні папери на продаж	425	531
5	Кредити та заборгованість клієнтів	331 361	312 246
6	Інвестиційні цінні папери	19 518	139
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	30	30
8	Основні засоби та нематеріальні активи	10 401	9 718
9	Нараховані доходи до отримання	40 751	48 568
10	Інші активи	6 130	17 221
11	**Усього активів**	**546 343**	**500 954**
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
12	Кошти банків	232 149	176 202
13	Кошти клієнтів	237 346	212 628
14	Інші депозити	3 625	3 575
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
16	Нараховані витрати до сплати	2 379	3 851
17	Інші зобов'язання	15 502	50 498
18	**Усього зобов`язань**	**491 001**	**446 754**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19	Статутний капітал	26 816	26 816
20	Капіталізовані дивіденди	0	0
21	Акції, що викуплені в акціонерів	0	0
22	Емісійні різниці	41	41
23	Резерви	14 900	14 893
24	Результати переоцінки	4 099	4 099
25	Нерозподілений прибуток	9 486	8 351
26	**Усього власного капіталу**	**55 342**	**54 200**
27	**Усього пасивів**	**546 343**	**500 954**

ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ ТА ЗБИТКИ

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	01.10.02
1.1	Процентний дохід	34 760
1.2	Процентні витрати	(38 396)
1	**Чистий процентний дохід**	**(3 636)**
2.1	Комісійний дохід	6 582
2.2	Комісійні витрати	(668)
2	**Чистий комісійний дохід**	**5 914**
3	Дивідендний дохід	44
4	Чистий торговельний дохід	9 625
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0
6	Прибуток від довгостр. Інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	22
7	Інший операційний дохід	2 008
8	**Операційний дохід**	**13 977**
9	Загальноадміністративні витрати	(6 667
10	Витрати на персонал	(3 879)
11	**Прибуток від операцій**	**3 431**
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(2 289)
13	**Прибуток до оподаткування**	**1 142**
14	Податок на прибуток	(0)
15	**Прибуток після оподаткування**	**1 142**
16	Непередбачені доходи/витрати	(0)
17	**Чистий прибуток/ збиток банку**	**1 142**

Голова правління **Ю.І.Лях**
Головний бухгалтер **Д.А.Яковлева**

ВАТ «ЕК «Севастопольенерго» проводить відкриті торги на закупівлю трансформаторів тока.

Тендерну документацію можна отримати за адресою: 99040, м. Севастополь, вул. Хрустальова, 44, тел. (0692) 44-03-71, факс (0692) 55-33-14.

Пропозиції щодо участі у тендері надсилати протягом 5 днів з моменту публікації.

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) порушено справу 5/3/245-02 про визнання банкрутом Відкритого акціонерного товариства «Високівський». Юридична адреса: 72377, Запорізька обл., м. Мелітополь, вул. Миру, 6.

ЄДРПОУ 00846300, поточний рахунок 26006325013580 в МФ АКБ «Укрсоцбанк».

Розпорядник майна арбітражний керуючий Іщенко Д. В. Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування.

ООО «Домино», код 31073063, зарегистрированное в ГНИ Киевского р-на г. Одессы, сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение месяца.

Господарський суд Івано-Франківської області (76000, м. Ів.-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11) порушив справу за № Б-13/293 про банкрутство Приватного підприємства «ВІГАВ» (76000, м. Ів.-Франківськ, вул. Січових Стрільців, 12, р/р 2600123000139 в ІФФ АКБ «Правекс-банку» м. Ів.-Франківська, МФО 336718, код ЄДРПОУ 03351912).

Розпорядником майна призначено Павликівського Богдана Михайловича — ліцензія серія АА № 250175 від 10.12.2001 р. (м. Ів.-Франківськ, вул. Української дивізії, 4, кв. 2).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Господарським судом Львівської області порушено справи про банкрутство за заявами ДПІ Львівської області до:

1. Фермерське господарство «Раковець», справа № 7/129-42/309 юридична адреса: Львівська область, Пустомитівський район, с. Раковець, 64, ЗКПО 25240129, р/р 260061893 у Львівській обласній дирекції АППБ «Аваль», МФО 325570.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Опришко Олега Зіновійовича. Ліцензія № 250459 від 29.04.2002 р. (Адреса: Львівська область, Миколаївський район, м. Новий Розділ, просп. Шевченка, 39).

2. ВАТ «Спеціалізоване конструкторське бюро «Геотехніка», справа № 7/153-39/221, юридична адреса: 82400, Львівська область, м. Стрий, вул. Нижанківського, 3, р/р 260065640 у Львівській облдирекції АППБ «Аваль», МФО 325570, код ЄДРПОУ 01423145.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Папуру Ярослава Маркіяновича. Ліцензія №140459 від 04.07.2002 р. (79000, м. Львів, вул. В. Великого, 62/254).

Господарський суд Львівської області приймає заяви кредиторів та санаторів протягом місяця з дня опублікування цього оголошення за адресою: 79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81.

Балансовий звіт Акціонерного комерційного банку "АРКАДА" станом на 1 жовтня 2002 року

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	на 1 жовтня 2002 року	2001 рік
	АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	30641	42519
2	Кошти в інших банках	1271	399
3	Цінні папери на продаж	0	513
4	Кредити та заборгованість клієнтів	109245	86535
5	Інвестиційні цінні папери	0	628
6	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	4726	3707
7	Основні засоби та нематеріальні активи	6669	7169
8	Нараховані доходи до отримання	4697	4072
9	Інші активи	6748	720
10	**Усього активів**	163997	146262
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
11	Кошти клієнтів	111679	104638
12	Нараховані витрати до сплати	143	84
13	Інші зобов'язання	9537	2191
14	**Усього зобов'язань**	121359	106913
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
15	Статутний капітал	34744	34744
16	Акції, що викуплені в акціонерів	-1544	0
17	Емісійні різниці	13	13
18	Резерви	1132	999
19	Результати переоцінки	13	13
20	Нерозподілений прибуток	3447	922
21	Результат поточного року	4833	2658
22	**Усього власного капіталу**	42638	39349
23	**Усього пасивів**	163997	146262

Голова Правління **К.В.Паливода**
Головний бухгалтер **М.О.Малюга**

Акціонерний комерційний банк "АРКАДА" Звіт про прибутки та збитки на 1 жовтня 2002 року

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	на 1 жовтня 2002 року	2001 рік
1.1	Процентний дохід	10121	11954
1.2	Процентні витрати	(2465)	(2257)
1	**Чистий процентний дохід**	7656	9697
2.1	Комісійний дохід	15181	17096
2.2	Комісійні витрати	(124)	(308)
3	**Чистий комісійний дохід**	15057	16788
4	Чистий торговельний дохід	629	318
5	Інший операційний дохід	136	95
6	**Операційний дохід**	23478	26898
7	Загальноадміністративні витрати	(8333)	(12074)
8	Витрати на персонал	(7445)	(8627)
9	**Прибуток від операцій**	7700	6197
10	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	23	(1351)
11	**Прибуток до оподаткування**	7723	4846
12	Податок на прибуток	(2892)	(2188)
13	**Прибуток після оподаткування**	4831	2658
14	Непередбачені доходи/витрати	2	0
15	**Чистий прибуток/збиток банку**	4833	2658

Голова Правління **К.В. Паливода**
Головний бухгалтер **М.О. Малюга**

Квартальний фінансовий звіт ВАТ АБ "Укргазпромбанк" За 3 квартал 2002 року

Одиниця виміру — тисяч гривень

1.Звіт про прибутки та збитки

Рядок	Найменування статті	За 3 квартал 2002 р.	За 2001 р.
1.1	Процентний дохід	27862	31503
1.2	Процентні витрати	(10240)	(10881)
1	**Чистий процентний дохід**	**17622**	**20622**
2.1	Комісійний дохід	3550	11060
2.2	Комісійні витрати	(309)	(611)
2	**Чистий комісійний дохід**	**3241**	**10449**
3	Чистий торговельний дохід	2387	1967
6	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	50	50
7	Інший операційний дохід	175	101
8	**Операційний дохід**	**23475**	**33189**
9	Загальноадміністративні витрати	(4819)	(6398)
10	Витрати на персонал	(725)	(977)
11	**Прибуток від операцій**	**17931**	**25814**
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(4608)	(9059)
13	**Прибуток до оподаткування**	**13323**	**16755**
14	Податок на прибуток	(3007)	(5523)
15	**Прибуток після оподаткування**	**10316**	**11232**
17	**Чистий прибуток/ збиток банку**	**10316**	**11232**

2. Балансовий звіт

Рядок	Найменування статті	За 3 квартал 2002 р.	За 2001 р.
	АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	9608	5903
2	Кошти в інших банках	140313	131402
3	Цінні папери на продаж	0	1733
4	Кредити та заборгованість клієнтів	97120	93703
5	Інвестиційні цінні папери	245	145
6	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	1070	1070
7	Основні засоби та нематеріальні активи	2202	2011
8	Нараховані доходи до отримання	1843	2225
11	Інші активи	496	483
12	**Усього активів**	**252897**	**238675**
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків	68382	53865
14	Кошти клієнтів	118011	131209
15	Нараховані витрати до сплати	967	504
16	Інші зобов'язання	5156	1229
17	**Усього зобов`язань**	**192516**	**186807**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
21	Статутний капітал	18200	18200
22	Акції, викуплені в акціонерів	(9)	0
23	Резерви	2656	2094
24	Нерозподілений прибуток	29218	31574
25	Результат поточного року	10316	-
26	**Усього власного капіталу**	**60381**	**51868**
27	**Усього пасивів**	**252897**	**238675**

В.о. Голови Правління **Геращенко В.М.**
Головний бухгалтер **Ліщенко Н.В.**

Реклама в газеті «Голос України» — тел. 441-89-34, факс 449-85-62

ОГОЛОШЕННЯ

Фінансова звітність АКБ «ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ» за III квартал 2002 року

Ліц. НБУ №104 від 11.01.2002
м. Сімферополь, вул. Більшовицька, 24

Зведений балансовий звіт на 1 жовтня 2002 р.

(копійок)

Статті балансу	На початок року 01.01.2002 р.	Усього 01.10.2002 р.
АКТИВИ	**4315103398**	**3949270741**
Готівкові кошти	31942675	58463827
Банківські метали	0	0
Дорожні та інші чеки	0	0
Кошти в НБУ	256589588	93439715
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0	0
у т.ч. цінні папери, емітовані НБУ	0	0
Резерв під знецінення казначейських ЦП	0	0
Нетто: казначейські цінні папери та цінні папери, емітовані НБУ	0	0
Кошти в інших банках	1381918423	358858583
Резерв під заборгованість інших банків	315868277	313874073
Нетто: кошти в інших банках	1066050146	44984510
Цінні папери в портфелі банку на продаж	182430700	0
Резерв під знецінення ЦП на продаж	0	0
Нетто: цінні папери в портфелі банку на продаж	182430700	0
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції	8500000	610623257
Резерв під знецінення ЦП на інвестиції	7400000	2400000
Нетто: цінні папери на інвестиції	1100000	608223257
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	1643072100	1658683661
Резерв під кредити та фінансовий лізинг, які надані клієнтам	37616560	142514669
Нетто: кредити та фінансовий лізинг (оренда) які надані клієнтам	1605455540	1516168992
Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	2300000	0
Основні засоби та нематеріальні активи	243763592	396834751
Зношення основних засобів та нематеріальних активів	150353563	178784046
Нетто: основні засоби та нематеріальні активи	93410029	218050705
Нараховані доходи до отримання	8685442	19039583
Резерви під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами	0	12776755
Нетто: нараховані доходи до отримання	8685442	6262828
Інші активи	1067139278	1403677907
Резерви під можливі втрати за дебіторською та сумнівною дебіторською заборгованістю банку	0	0
Нетто: інші активи	1067139278	1403677907
СУКУПНІ АКТИВИ	**4315103398**	**3949270741**
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	**2475736014**	**2213767076**
Кошти банків	0	0
Депозити та кредити банків,	1229850000	532950000
у т.ч. кредити, отримані від НБУ	0	0
Кошти клієнтів	785796936	1157002411
Інші депозити	0	0
Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
Кредити, отримані від міжнародних фінансових організацій	0	0
Субординована заборгованість	0	0
Нараховані витрати до сплати	8325709	13688291
Інші зобов'язання	451763369	510126374
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	**2475736014**	**2213767076**
КАПІТАЛ	**1839367384**	**1735503665**
Статутний капітал	1603200000	1603200000
Зареєстрований статутний капітал банку	1603200000	1603200000
Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0
Нетто: сплачений зареєстрований статутний капітал банку	1603200000	1603200000
Капіталізовані дивіденди	0	0

Зведений балансовий звіт на 1 жовтня 2002 р.

(копійок)

Статті балансу	На початок року 01.01.2002 р.	Усього 01.10.2002 р.
Викуплені власні акції	0	0
Результат минулих років	198224305	216268345
Прибуток минулого року, що очікує затвердження	0	0
Збитки минулого року, що очікують затвердження	0	0
Емісійні різниці	0	0
Загальні резерви	16714779	17776199
Результат поточного року	21228400	-101740879
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ	**1839367384**	**1735503665**
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ	**4315103398**	**3949270741**
Активи-пасиви (має бути 0)	0	0
Активи NN 380,390,391,392	53039880	69962582
Пасиви NN 380,390,391,392	53039880	69962582
Доходи NN 608,618,638,648	29548409	0
Витрати NN 708,718,738,748	29548409	0
Різниця (має бути 0)	0	0

Звіт про прибутки та збитки на 1 жовтня 2002 р.

(копійок)

Рядок	Найменування статті	01.10.2002 р.	01.10.2001 р.
1.1.	Процентний дохід	260609688	304720625
1.2.	Процентні витрати	-107395670	-133200984
1.	Чистий процентний дохід	153214018	171519641
2.1.	Комісійний дохід	73162572	57949470
2.2.	Комісійні витрати	-10384300	-9537683
2.	Чистий комісійний дохід	62778272	48411787
3.	Дивідендний дохід	0	0
4.	Чистий торговельний дохід	10140004	134360720
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	26418343
6.	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7.	Інший операційний дохід	1498018	903868
8.	Операційний дохід	227630312	381614359
9.	Загальноадміністративні витрати	-141700968	-148445764
10.	Витрати на персонал	-76432223	-60463213
11.	Прибуток від операцій	9497121	172705382
12.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-110665660	-149091608
13.	Прибуток до оподаткування	-101420879	22772014
14.	Податок на прибуток	-320000	-2395662
15.	Прибуток після оподаткування	-101740879	20376352
16.	Непередбачені доходи/витрати		
17.	Чистий прибуток/збиток банку	-101740879	20376352

Голова Правління — Карамушка Л. І.
Головний бухгалтер — Стрєбкова Г. Л.

Квартальна фінансова звітність ВАТ "ТММ-БАНК" м.Київ на 1 жовтня 2002 року

Балансовий звіт

(тис.грн.)

Статті балансу	на 01.10.2002	на 01.10.2001
АКТИВИ		
Готівкові кошти	297	45
Кошти в НБУ	2703	191
Кошти в інших банках	2429	591
Резерв під заборгованість інших банків	0	0
Нетто:кошти в інших банках	2429	591
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції	2	2
Резерв під знецінення ЦП на інвестиції	(2)	(2)
Нетто:цінних паперів на інвестиції	0	0
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	2992	2147
Резерв під кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	(118)	(111)
Нетто: кредитів та фінансового лізингу, які надані клієнтам	2874	2036
Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	21	21
Основні засоби та нематеріальні активи	14427	13691
Зношення основних засобів та нематеріальнихактивів	(481)	(328)
Нетто: основні засоби та нематеріальні активи	13946	13363
Нараховані доходи до отримання	89	0
Резерви під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами	(23)	0
Нетто: нараховані доходи до отримання	66	0
Інші активи	272	3011
Резерви під можливі втрати за дебіторською та сумнівною дебіторською заборгованістю банку	(108)	0
Нетто: інші активи	164	3011
СУКУПНІ АКТИВИ	**22500**	**19258**
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Кошти клієнтів	5079	239
Субординована заборгованість	889	889
Нараховані витрати до сплати	13	3
Інші зобов'язання	8	2
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	**5989**	**1133**
КАПІТАЛ		
Статутний капітал	16000	15990
Зареєстрований статутний капітал банку	16000	16000
Викуплені власні акції	0	(10)
Результат минулих років	5	1017
Емісійні різниці	95	95
Загальні резерви	210	1001
Результат поточного року	201	22
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ	**16511**	**18125**
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ	**22500**	**19258**

Звіт про прибутки та збитки

(тис.грн.)

Найменування статті	на 01.10.2002	на 01.10.2001
Процентний дохід	1204	831
Процентні витрати	(194)	(143)
Чистий процентний дохід	**1010**	**688**
Комісійний дохід	211	46
Комісійні витрати	(10)	(33)
Чистий комісійний дохід	**201**	**13**
Чистий торговельний дохід	(4)	(11)
Інший операційний дохід	94	97
Операційний дохід	1301	787
Загальноадміністративні витрати	(827)	(519)
Витрати на персонал	(142)	(51)
Прибуток від операцій	**332**	**217**
Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(131)	(101)
Прибуток до оподаткування	**201**	**116**
Податок на прибуток	0	94
Прибуток після оподаткування	**201**	**22**
Чистий прибуток/збиток банку	**201**	**22**

Повідомлення про результати проведення торгів

1. Замовник торгів: ВАТ «АК Вінницяобленерго» код ЄДРПОУ 00130694
2. Інформація про предмет закупівлі: олива трансформаторна ТКП ТУ 38.401-58-49-92 в кількості 60 т. (одна з/д цистерна)
3. Оголошення про проведення торгів було опубліковане у «Голос України» від 12.09.02 р. № 166.
4. Дата акцепту тендерної пропозиції, що визнана найкращою 08.10.02 р.
5. Вартість договору про закупівлю (з урахуванням ПДВ) 169200 грн.
6. Інформація про переможця торгів.
6.1. Повна назва та ідентифікаційний код за ЄДРПО: ТОВ «Юніком», код 31350832
6.2. Поштова адреса: 01034, м. Київ, вул. Пушкінська,9б, оф.62.
6.3. Телефон/факс: (044) 228-61-67.

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) порушив справу № 12/101б про банкрутство Закритого акціонерного товариства «Красноцоківський кар'єр», юридична адреса: 94500, м. Красний Луч, м. Вахрушево-2, Луганської обл., код ЄДРПОУ 00292126, п/р 2600230120149 у відділенні ПІБ в м. Красний Луч, МФО 304375.

Розпорядником майна призначений Сиротін Володимир Геннадійович (ліцензія № 047886 від 19.10.2001 р.), який мешкає за адресою: 91011, м. Луганськ, вул. Оборонна, буд. 1, кв. 180.

Претензії приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) 04.12.2001 р. порушив справу № Б 26/248/01 про банкрутство СВК «Миролюбівський» (53731, вул. Театральна, 1а , с. Миролюбівка Широківського р-ну Дніпропетровської області, р/р 260091911 в Криворізькій філії АППБ «Аваль» м. Кривий Ріг, МФО 306748, код ЄДРПОУ 31037402).

Постановою від 18.12.2001 р. боржника визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Вернигору Володимира Петровича, ліцензія АА № 249818, (0564) 72-19-65.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд Сумської області (40477, м. Суми, вул. Рибалко, 2) за позовами Охтирської ОДПІ 29 серпня 2002 року порушив справи про банкрутство:

1. № 4861-6/178 відкритого акціонерного товариства «Чупахівський цукровий завод» (Сумська обл., Охтирський р-н, смт. Чупахівка, вул. Леніна, 48, код ЄДРПОУ 14016176, рах. № 260030005066001 в ФАКБ «Надра» м. Охтирка, МФО 337331).
2. № 4862-6/177 відкритого акціонерного товариства «Охтирське АТП-15963» (Сумська обл., м. Охтирка, вул. Соснова, 31, код ЄДРПОУ 03118564, рах. № 26006301490156 в АК ПІБ м. Охтирка, МФО 337319).

Розпорядником майна по вищезазначеним підприємствам призначено Ковтуненка Вячеслава Миколайовича (ліцензія серія АА № 249752) від 19.10.2001 року, адреса: 40030, м. Суми, вул. Псельська, 4, кім. 9).

Заяви кредиторів до боржника приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Хозяйственный суд Днепропетровской области Постановлением от 24.09.02 признал ООО «Ясень» (код ЕГРПОУ 19096209, 49000, г. Днепропетровск, ул. Ленина, 21-А) банкротом и открыл ликвидационную процедуру.

Ликвидатором назначен Чередниченко А. Н., тел. (056) 770-22-76, 49000, г. Днепропетровск, а/я 39.

Господарський суд Харківської області (61022, м. Харків, площа Свободи, 5, Держпром, 8 - під'їзд) порушено справу № Б-19/112-02, про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Кегичівське хлібоприймальне підприємство» (код № 00952338, Харківська область, м. Кегичівка, вул. Садова, 19, п/р 26002200004806 в АК АПБ «Україна» в с. м. т. Кегичівка, МФО 351168).

Розпорядником майна призначено Харкевич-Гончарову Інну Михайлівну (ліцензія серія АА № 250045 від 19.11.01 р. м. Київ, вул. Татарська, буд. 38, кв 11).

Заяви кредиторів до боржника приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Донецьк-1

Ліцензія НБУ № 104 від 06.12.2001 р.

Вул. Артема, 125
Україна, м. Донецьк, 83055
Тел.: (062) 385-10-40, 385-10-50
Факс: (062) 335-93-52
Телекс: 115715 5185 UX
E-mail: admin@ab.donetsk.ua

УСІ ВИДИ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ

Звіт про прибутки та збитки

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	на 01.10.2002 р.
1.1.	Процентний дохід	11790
1.2.	Процентні витрати	(7479)
1.	**Чистий процентний дохід**	**4311**
2.1.	Комісійний дохід	1428
2.2.	Комісійні витрати	(52)
2	**Чистий комісійний дохід**	**1376**
3	Дивідендний дохід	0
4	Чистий торговельний дохід	540
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0
6	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії та дочірні установи та інших інвестицій	15
7	Інший операційний дохід	3
8	Операційний дохід	6244
9	Загальноадміністративні витрати	(1434)
10	Витрати на персонал	(1346)
11	**Прибуток від операцій**	**3464**
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(2201)
13	**Прибуток до оподаткування**	**1263**
14	Податок на прибуток	(430)
15	**Прибуток після оподаткування**	**833**
16	Непередбачені доходи/витрати	0
17	**Чистий прибуток/ збиток банку**	**833**

Балансовий звіт

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	01.10.02	01.01.02
	АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	12031	2795
2	Казначейські цінні папери	0	0
2	Кошти в інших банках	8225	10377
3	Цінні папери на продаж	3552	0
4	Кредити та заборгованість клієнтів	62279	50989
5	Інвестиційні цінні папери	9023	10
7	Довгострокові вкладення до асоційованих і дочірніх компаній	0	0
8	Основні засоби та нематеріальні активи	4133	3318
9	Нараховані доходи до отримання	770	974
10	Інші активи	2516	1807
11	**Усього активів**	**102529**	**70270**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
12	Кошти банків	8366	12500
13	Кошти клієнтів	60717	26339
14	Інші депозити	955	163
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
16	Нараховані витрати до сплати	323	122
17	Інші зобов'язання	238	53
18	**Усього зобов'язань**	**70599**	**39173**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19	Статутний капітал	27160	27160
20	Капіталізовані дивіденди	0	0
21	Акції, викуплені в акціонерів	0	0
22	Емісійні різниці	0	0
23	Резерви	3896	1793
24	Результати переоцінки	39	39
25	Нерозподілений прибуток,	834	2105
26	у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	0	0
27	**Усього власного капіталу**	**31929**	**31097**
28	**Усього пасивів**	**102529**	**70270**

Голова Правління — П. В. Борулько
Головний бухгалтер — І. М. Панасейко

Господарський суд Харківської області (Держпром, 8-й під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) постановою від 30.09.2002 р. по справі № 24/9-02, визнав банкрутом ПСГП «Дружба», зареєстроване Близнюківською райдержадміністрацією Харківської обл. за № 04059533Ю0010035 від 09.02.2000 р. (ЄДРПОУ 30758560, с. Радгоспне, Близнюківський р-н, Харківська обл., 64852) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатор Семененко Є. Ю. (ліц. № 047763 від 01.10.2001 р.).

Господарський суд Київської оласті (01033, м. Київ, вул. Жилянська,58-б) ухвалою від 04.10.2002 р. порушив справу № 212/14б-02 про банкрутство ВАТ «Камінь Богуславщини» (09700, Київська область, м. Богуслав), код 20580904, р/р 260014450 в Обухівській філії АППБ «Аваль», МФО 321585.

Розпорядником майна ВАТ «Камінь Богуславщини» призначено арбітражного керуючого Щербаня Олексія Миколайовича, ліцензія № 047812, від 19.10.01, поштова адреса 01030, м. Київ-30, а/с 157.

Господарським судом Луганської області (пл. Героїв ВВВ, 3а, м. Луганськ, 91000) порушено провадження по справі № 10/126б про банкрутство Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Новосвітлівське» (смт. Новосвітлівка Краснодонського району Луганської області, 94454: рахунок № 260463022500 в Краснодонському відділенні № 3121 Ощадбанку України, МФО 364014, код ЄДРПОУ 30771513). Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Хорошевського М. Г. (вул. Челюскінців, 147/85, м. Луганськ, 91016).

Господарським судом Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) порушено справу № 8/406 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Дніпро» (38300, с. Широка Долина, Велико-Багачанського району, Полтавської області, р/р 26001214185001 у Велико-Багачанському відділенні АППБ «Аваль», МФО 331025. П/р 26048104180401, МФО 331605, Ідентифікаційний код № 03772134. Розпорядником майна призначено Іваненка С. А. (ліц. № 140425 від 26.06.2002 року).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ДАЛІ БУДЕ

Фото автора.

ВИДАННЯ

«Камуфляж» не для еротоманів

Новий український журнал для чоловіків «Камуфляж» з'явиться у продажу наприкінці жовтня. Це п'яте видання такого формату в Україні.

— Ми не намагаємося підкупити читача відвертими знімками чи «мильним» чтивом. Наш «клієнт» — серйозний, діяльний, розумний та допитливий. Він — звичайний чоловік, який не просто розглядає еротичні фото, а й знає, як реалізувати свою енергію в житті, — каже шеф-редактор «Камуфляжу» Юрій Яременко.

Місячник охопить широке коло інтересів. У ньому — інформація для автолюбителів, прихильників полювання та рибалки, новини ринку зброї та оборонно-промислового комплексу. А ще — проблеми батьків і дітей, інтерв'ю з відомими людьми (не тільки з представниками сильної статі), рецепти національної кухні від військових аташе іноземних держав, акредитованих в Україні.

До речі, нове видання орієнтовано не тільки на чоловіків. За даними соціологічних опитувань, майже 20 відсотків аудиторії таких видань — жінки.

Ірина БУЛАНЕНКО.

ЗООХАЩІ

Пастка для рудої

У селі Будеражі Здолбунівського району Рівненської області на приватне подвір'я забігла лисиця. Господарі могли б і недорахуватися кількох курочок, якби руда хижачка не впала в яму для зберігання буряків.

Нещасну помітила дружина господаря. Вона спіймала злодійку і посадила в клітку. Ветеринарний лікар виявив у тварини сказ. **За інформацією агентства Mignews**, всю домашню худобу довелося «пригощати» щепленнями і провести ретельну дезінфекцію.

КОНКУРС

Міні-красуні

У Запорізькому центрі молоді і студентів відбувся перший в Україні конкурс мініатюрних красунь «Діамант».

У турнірі брали участь дівчата, зріст яких не перевищував 164 сантиметри. Маленькі леді демонстрували вміння ходити подіумом — дефіле, здатність швидко орієнтуватися в ситуації, почуття гумору.

У виконанні 15 конкурсанток звучали пісні, вірші. Дівчата танцювали і розігрували театральні сценки.

Конкурс «Діамант» завершився загальним святом. Кожна учасниця одержала свій титул і призи, **повідомляє агентство Infonews**.

ВИПАДОК

Ідемо на слона?

Працівники лісової охорони Севастопольського державного лісомисливського господарства знайшли унікальну зброю в ущелині скелі.

Саморобну гвинтівку обладнано глушником і оптико-лазерним прицілом. Кожна із виготовлених деталей має довжину не більше 20 сантиметрів і вміщається за поясом.

Особливо зацікавили фахівців патрони до гвинтівки, знайдені у тайнику. Кулі в кожній з них було спиляно і замінено на свинцеві, з хрестоподібним розрізом. За відгуками знавців, у разі потрапляння в ціль заряд перетворюється на «пропелер», залишаючи в тілі жертви вихідний отвір розміром з тарілку.

Майстра, який виготовив і сховав у лісі унікальну зброю, розшукують, **повідомляє ForUm**.

КРАЙНІ ЗАХОДИ

Допомога зсередини

До радикальних заходів керівників підприємства «Прикарпаттяобленерго» спонукали численні крадіжки електроенергії.

Жителям області пропонується анонімно інформувати про такі випадки. За такі «новини» обіцяли істотну винагороду. Проте, як стверджують в обласній організації, більшість громадян, керуючись патріотичними почуттями, відмовляються від винагороди, **повідомляє Mignews**.

За словами енергетиків, уже зареєстровано крадіжок на суму понад 50 мільйонів гривень. До суду передано 106 справ проти порушників.

Можливо, така практика набуде поширення, оскільки електроенергія і надалі «спливає», а населення області заборгувало компанії за використані комунальні послуги 14 мільйонів гривень.

ФОТОПОГЛЯД

Осінь у Гідропарку...

Фото Юрія ВЕНГЕРЕЩА.

БЕЗ ПРИВОДУ

Фантазія прагматизму

Маленький Принц дивувався дорослим. Я дивуюся юним: «У нее глаза — два брильянта в три карата» або «ты такая страшная: и ненакрашенная страшная, и накрашенная...» .

Раніше очі коханої порівнювали з волошками, зірками, іскорками... Нині так зрозуміліше. Вся пристрасть —у трьох каратах?

Проте велике, світле й щире почуття, що по-старомодному зветься коханням, переживало ще й не такі революції.

Ольга СРІБНА.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

ОТАКОЇ

Став товстий — подавай до суду

Премію «Великий Сезар» засновано в США за найабсурдніший судовий позов.

Цю нагороду названо ім'ям жителя Нью-Йорка Сезара Барбера. Вага цього американця — 123 кілограми. Він подав до суду на мережу закусочних швидкого харчування, звинувативши їх керівників у своїй зайвій вазі.

На конкурс висунуто також вимогу однієї подружньої пари про виплату 15 мільйонів доларів за втрату авіакомпанією в аеропорту їхнього улюбленого кота, **повідомляє агентство Інтерфакс**.

ВИГАДКА

Іменна дилема

Назвати новонародженого хлопчика Ісусом Христом уперто намагалися батьки із Житомира. Працівникам відділу реєстрації ЗАГСу довелося довго відмовляти батьків від цієї ідеї.

Переконати їх вдалося, тільки коли працівники ЗАГСу поставили питання про те, як звучатиме по батькові майбутніх дітей цього хлопчика. По ідеї, воно мало б звучати як Ісусохристосович, **повідомляє кореспондент**.

Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом»
оголошує відкритий тендер на засадах конкурсного відбору постачальників спецодягу та спецвзуття для оперативного персоналу атомних електростанцій України.
Для участі у тендері запрошуються вітчизняні та зарубіжні фірми—постачальники спецодягу.
Ваші заявки щодо участі у тендері прохання направляти до 30 жовтня 2002 року за електронною адресою: PR @ NAEK. atom. gov. ua.
Більш детальну інформацію можна отримати на сайті НАЕК «Енергоатом» за адресою: **http://WWW. energoatom. com. ua та за тел. 294-48-89.**

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО**, Анатолій **ГОРЛОВ**, Віталій **ЖЕЖЕРА**, Іван **ІЛЛЯШ**, Людмила **КОХАНЕЦЬ**, Анатолій **МАРЦИНОВСЬКИЙ**, Світлана **ПИСАРЕНКО**, Сергій **ПРАВДЕНКО**, Віталій **СУДДЯ**.

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311190. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 0**

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»